MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER
5721 COTTAGE GROVE AVE.
CHICAGO 37, ILL.

MIDWEST
INTER-LIBRARY
CENTER
CHICAGO

DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje

GRATIS

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
The most influential Lithuanian Daily in America

No. 3. | Kaina 5 centai | PIRMADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 5, 1953 | Price 5 cents | VOL. XXXVII

Pragoje čekai teisē žydus, Varšuvoje žydai teis lenkus

JUOZAS LINGIS
Mūsų bendradarbis Švedijoje

Po Pragos bylos reikia laukti panašių tragiškų cirkų ir kitose satelitinėse valstybėse. Apie valymus Lenkijoje ženklą jau davė pats valstybės organas Trybuna Ludu. Prieš mėnesį laikraštis kalbėjo apie titoistą Gomulką, kuris, anot laikraščio, turėjęs Lenkijoje tuos pačius uždavinius, kaip Slansky Čekoslovakijoje, Rajk Vengrijoje ir Kostov Rumunijoje. Visi jie pirmoje eilėje kaltinami buvo titoizmu. Lenkijos raudonasis prezidentas Bierut savo kalboje atidarant seimą gerokai grypštelėjo ir už sionizmo.

Laukiama, kad raganiais Lenkijoje bus apkaltinti šie asmenys: Gomulka, generolas Spychalski ir buvęs karo intendantūros ministeris Lechowicz, pastarasis jau nuo 1948 m. yra suimtas. Nė vienas iš jų nėra žydas, neatrodo, kad ir tarp antraeilių kaltininkų būtų koks žydas. Taip išeina, kad Lenkijoje žydai bus ne kaltinamieji, o kaltintojai. Vyriausybėje sėdi du viceministeriai žydai — Jakob Berman ir Hilary Minc. Taip pat ir vienas iš lenkų komunistų partijos centrinio komiteto svarbesniųjų sekretorių, Zambrowski, yra žydas. Žydas yra ir Lenkijos saugumo tarnybos UB viršininkas generolas Radkiewicz. UB viršūnėse, lenkų diplomatijoje ir visuose svarbesniuose pramonės postuose susėdę Maskvoje išmuštrinti žydų kilmės komunistai. Bermano, kuris laikomas rusų komunistų partijos patikėtinis, brolis yra sionistas ir gyvena Izraelyje, taip pat ir daug jo giminaičių yra pasirinkę laisvę ir gyvena JAV. Dėl tų aplinkybių paskutiniais dvejais metais plito gandai, kad Bermanas pateko nemalonėn, bet pasirodė, kad perorganizavus lenkų vyriausybę pagal naujosios konstitucijos pagrindus, Bermano pozicija nė kiek nesusilpnėjo.

Turint tokį foną prieš akis, neatrodo, kad valymai Lenkijoje galėtų turėti antisemitinę tendenciją. Jeigu taip būtų, tai visas administracijos ir partijos aparatas būtų iš pat pašaknų pajudintas. Žydų kilmės žmonių Lenkijoje bent šiuo momentu išvalyti negalima, nes pačių lenkų tarpe nėra taip patikimų komunistų, kurie galėtų juos pakeisti. Jeigu tokių ir būtų, tai labai nedaug; be to, ir pati Maskva dėl tam tikrų sumetimų nenori išvalytus žydus pakeisti rusais.

Gerai informuoti sluogsniai laiko daug patikimesniu dalyku, kad Gomulka & Co bus padaryti atgailos ožiais tiek už lenkų darbininkų per paskutinius dvejus metus labai pablogėjusį gyvenimo standartą, tiek už kitus nepasisekimus ekonominiuose planuose. Visiems yra gerai žinoma, kad lenkų tautos nepasitenkinimas dėl krašte siaučiančio bado ir dėl trūkumo beveik visokių maisto produktų artėją į kritišką stadiją ir gali rimtai nusmukdyti rezultatus beišpildant šešmečio planą. O išvilkti prieš tautą „kaltininkus" yra jau senas komunistų išmėgintas metodas. Šiuo atžvilgiu gal ir nebus taip svarbu, ar Gomulka su sėbrais bus vadinami titoistais ar amerikiečių šnipais, o svarbiausia, kad jie bus išstatyti kaip ekonominiai sabotažininkai.

Ryšium su nujaučiamais valymais Lenkijoje kaikurie sovietų ir iš viso Rytų bei Vidurio Europos politinių machinacijų žinovai, kaip švedų dienraščio Stockholms-Tidningen bendradarbis T. Norwid, Slanskio bylai nori teikti kitokį pobūdį — Pragos byla esanti nukreipta ne prieš žydus, o prieš sionizmą, nes Slanskio žydiškoji grupė buvusi ta grupė, kuri 1948 m. su ginklu rankose padėjo Izraeliui, tikėdamasi, kad nepriklausomą Izraelį bus galima padaryti svarbia komunistine baze Viduriniuose Rytuose. Bet atsitiko priešingai, užtat Maskva siuto ant Izraelio, jog jis virtęs amerikiečių baze, o už tai Čekoslovakijos žydų kilmės komunistai ir turėję nukentėti.

Ir pats Čekoslovakijos prezidentas Gottwald, matyt, Pragos bylos atgarsio pasaulyje supurtytas ir lyg norėdamas savo nusižengimą pateisinti, užtikrino, kad „mes nesame jokie antisemitai, o kovojame tik su kapitalistiniu sionizmu, tarnaujančiu JAV". Bet, nežiūrint, kad kaltinimai prieš sionizmą yra iš pirš tó išlaužti ir kad pakartieji Čekoslovakijos žydai niekada nebuvo sionistai, negalima vistik užginčyti fakto, kad Pragos byla nebūtų turėjus antisemitinio atspalvio. Kam tada Slansky ir kiti buvo priversti savo „prisipažinimuose" laikyti save „buržuaziniais žydais" ir kalbėti apie jų ryšius su „kitais žydais"? Kodėl teismo pirmininkas, skaitydamas teismo sprendimą, po kiekvieno mirti nuteisto pavardės pabrėždamas pridėdavo „žydas"? Ar tai nebuvo noras sukelti kitų neapykantą prieš žydus?

Tiesa, Pragos byloje nebuvo tiesioginiai iškelti rasiniai argumentai, kad žydiškoji kilmė savaime būtų „trefna", bet ten žydo sąvoka buvo sujungta su „sionisto", „buržujaus", „kapitalisto", „kosmopolito" sąvokomis, kas praktikoje gali prilygti nacizmo rasių mokslui. Pagal nacizmą žydai priklauso mažavertei rasei, o pagal komunizmą žydų pasaulėžiūra yra menkavertė. Užmetimai kiek įvairuoja, bet antisemitizmas yra tas pats. O kad Lenkijoje nelaukiama kaltinimų nei prieš žydus, nei prieš sionizmą — Bieruto antisionistinį grypštelėjimą seime galime palaikyti ir simpatijos pareiškimu Gottwaldui — tai yra Sovietų ilgųjų distancijų politinės strategijos triukas. Vieną gražią dieną gali ir Lenkijoj valdžios viršūnėse susėdę žydai nuriedėti žemėn.

● *Karas tarp Indijos ir Pakistano* už Kašmirą galįs pasidaryti neišvengiamas, jei abejose valstybėse iš naujo užvirusią nepakantos propagandą vyriausybės nepanorės sustabdyti.

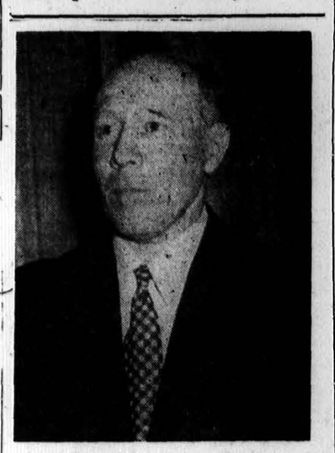

Jurgis Gliauda, laimėjęs antrą iš eilės "Draugo" romano konkurso premiją, už kūrinį Ora pro nobis. Vakar premija jam buvo įteikta Chicagoje ir ta proga įvyko kompozitoriaus Budriūno kvarteto koncertas.

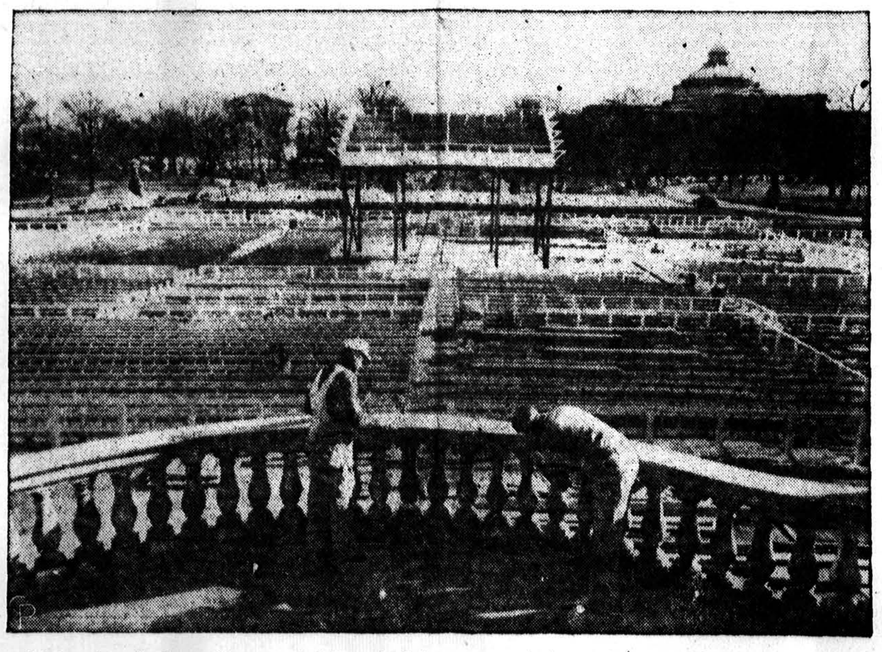

Inauguraciniai pasirengimai. — Čia matosi dalis stulpeliais apvestos platformos, kur gen. Eisenhoweris sausio 20 d. duos prezidentinę priesaiką. Priešais platformą matomi suolai cere monijų stebėti pakviestiems svečiams, o ant stiebų iškelta platforma skirta fotografams. (INS)

Sueze vėl neramu

KAIRAS, saus. 5. — Izmaile nužudžius vieną anglą, santykiai tarp anglų ir egiptiečių Suezo kanalo zonoje vėl ėmė temptis. Esą ir kitų ženklų spėlioti, kad vėl gali prasidėti egiptiečių partizanų veiksmai prieš anglus ir jų įstaigas kanalo zonoje.

Vokiečiai – kliūtis prancūzams sutarti

PARYŽIUS, saus. 5. — Rene Mayer nepajėgė iki šiol sudaryti Prancūzijos vyriausybės dėl šių kliūčių: De Gaulle įsakymų tebeklausą 84 gaulistai pareikalavo duoti pažadą dėl konstitucijos reformos gaulistų pageidaujama kryptimi ir pasipriešinti Vokietijos apginklavimui dabar sutarta forma. Atsisakė paremti Mayer vyriausybę ir Rene Pleven grupė, jei negaus pažado, kad nebus sumažinti krašto apsaugos gynybai numatyti kreditai 1953 m. biudžete.

Vyriausybę sudarinėjant paaiškėjo, kad visos politinės partijos nepaprastai piktos ant Washingtono, kad šis verčia sutikti su Vokietijos apginklavimu ir nepakankamai remia Prancūziją Indokinijos karą vedant.

Stabilumo vis nėra Indonezijoje

JAKARTA, saus. 5. — Indonezijos prokomunistiniams karininkams pasisekė išstumti iš vyriausybės krašto apsaugos ministrą sultoną Buwono, kuris buvo sudaręs planą pertvarkyti ir išvalyti Indonezijos armiją, padarant ją veiksmingesnę ir sutaupant iždui daug pinigų.

Buvę partizanai, dabar Indonezijos armijos karininkai, žinodami savo netinkamumą normaliai armijai, pabūgo būti išmesti armija mažinant. Susiorganizavę slaptų komunistų vadovybėje, jie pasigrobė kaikurių divizijų vadovybę ir grasino jėga pasipriešinti, jei vyriausybė vykdys krašto apsaugos ministro armijos pertvarkymo planą. Derybom su sukilėliais nepasisekus, vyriausybė paliko sukilėlius divizijų vadovybėse, bet krašto apsaugos ministras po to pasitraukė. Jį turėtų pasekti dar keli ministrai.

Pasitraukęs Javos sultonas įtaka ir populiarumu yra pirmas po prezidento Soekarno. Jis buvo sąmoningiausias antikomunistas Indonezijos vyriausybėje, su stipria galva ir stipria ranka. Prokomunistiniai karininkai norėjo silpnesnio krašto apsaugos ministro ir to pasiekė mažu sukilimu prieš vyriausią vadovybę.

Azijoje auga valstybė —

Prancūzų globotas Vietnamas pratinasi eiti savo kojomis

SAIGON, saus. 5. — Vietnamo premjeras Nguyen Van Tam, prancūzų kultūros išauklėtas indokinietis, turi daug didžių idėjų kaip karo ir didelio vargo slėgiamą Indokiniją padaryti ramią ir turtingą.

Šiuo metu jis labiausiai užimtas dviem dalykais: žemės reforma ir valdininkų atpratinimu nuo kyšių ėmimo. Jis rūpinasi ir laisvų darbininkų organizacijų sudarymu, įstaigų pertvarkymu pagal vakarietiškus pavyzdžius ir valstybės išlaidų bei pajamų nustatymu — jo nuopelnas, kad Vietnamas sudarė pirmą savo istorijoje valstybės biudžetą.

Savistovių ūkininkų darymas pradėtas pirmoje eilėje ten, kur savininkai — dvarininkai pabėgo dėl komunistų partizanų veiklos, bet žemės nuomininkai paliko ir šiaip taip žemę dirba. Vyriausybė ragina savininkus žemę parduoti nuomininkams ir garantuoja savininkams, kad surinks iš pirkėjų pinigus. O pirkėjams vyriausybė padeda žemę nusipirkti paskolindama pinigus, kurių pirkėjas trūksta. Tiems reikalams paskirta neseniai 1½ mil. dol.

Vietnamas dar neturi valdžios organų, kurie būtų kilę iš visuotinų rinkimų. Dar tik svajoti galima apie tą momentą, kada tiesioginiu balsavimu bus galima išrinkti krašto parlamentą. Bet šiais metais manoma bandyti rinkti krašto atstovybę netiesioginiu būdu: kaimas išrinks savo seimelį, apygardos kaimų seimeliai išrinks apygardos atstovybę, apygardų atstovybės išrinks atstovus į visos valstybės seimą.

Politinių partijų moderniškai suprasta prasme Vietname dar nėra — tuo vardu besivadinančios grupės yra tik už valdžią ir kitas gerybes besigrumią atskiri individai. Išimtį sudaro tik komunistai — jie turi vakarietiškai suprantamą politinę partiją su programa valstybei tvarkyti.

Dabar Vietnamą globojanti Prancūzija norėtų ir ateityje visai ryšių nenutraukti ir būtų laiminga, jei Vietnamas pasiliktų su ja nors tiek susirišęs, kiek yra susirišusios britų dominijos su Anglija.

Vergai pastatė atomines įmones

WINNIPEG, saus. 5. — Tūlas Mr. X, gerai žinąs kas dedasi Rusijos Sibire ir jo pasieniuose, praneša per šio miesto laikraštį, kad prieš 4 metus iš Vokietijos ir kitų Europos kraštų atvežti darbo vergai pastatė Rusijai atomines įmones Išorinėje Mongolijoje prie Krasny vietovės, kurios paprastai nėra žemėlapiuose. Kita grupė atominių įmonių esanti Baikalo ežero šiaurėje pačiame Sibire, o milžiniškos povandeninių laivų statyklos yra įrengtos Magadane, į šiaurės rytus nuo Vladivostoko.

Parengia pramonę 3 metų karui

WASHINGTON, saus. 5. — Pramonės mobilizacijos direktorius pareiškė, kad rengiamas karinės gamybos planas karo metui — ką, kiek ir kas turėtų gaminti tris pirmuosius karo metus. Prasitarta, kad civilinei pramonei liks tik trupiniai — karo reikmenų gamyba atims iš pramonės daug daugiau energijos, negu buvo II pasaulio karo metu (tada buvo 41 proc.). Planą sudaryti numatyta iki balandžio mėn.

Trumano kritikas pats suklydo

WASHINGTON, saus. 5. — Atstovų rūmų teisių komisijos mažasis komitetas stengiasi nustatyti kas buvo kaltas, kad į JT sekretariatą 1946 m. pateko didelis skaičius JAV piliečių komunistų. D. Acheson nedrąsiai paliudijo, kad tuo reikalu nesidomėjimo politiką nustatė tuometinis valstybės sekretorius Byrnes, dabar S. Carolina gubernatorius. Jis mano, kad Byrnes galėjo pasiremti dabar kalėjime sėdinčio Hisso nuomone.

Byrnes tuoj atsiliepė, kad jis tokią politiką nustatęs ir panoro komisijai pasakyti kaip tada tuo reikalu manyta. Jis tuojau išsigynė, kad Hiss piršto prie to reikalo neprikišo.

JT sekretoriato valdininkais JAV piliečiais valstybės departamentas pradėjo domėtis nuo 1949 m., kada pradėjo siuntinėti konfidencialius pranešimus apie komunistais įtartus asmenis.

● *V. Vokietijos* plieno liejyklos 1952 m. pagamino 15,700,000 tonų plieno — 2 mil. tonų daugiau už 1951 m.

Pildo pažadą mažinti mokesčius

Bent 5 proc. būsią sumažinti asmeniniai pajamų mokesčiai. — Filibusteris liks nesuvaržytas

WASHINGTON, saus. 5. — Respublikonų kontroliuojamas 83-čias kongresas pradėjo darbą viltimi, kad bus galima kiek sumažinti mokesčius ir kad prez. Eisenhoweris daugiau skaitysis su kongresu, negu yra darę Rooseveltas su Trumanu.

Senatui dar pirmininkavo demokratas viceprezidentas Barkley, bet darbų eigą vairavo sen. Taftas. Jo pasiūlymu leista daryti priesaiką visiems naujai išrinktiems ar perrinktiems senatoriams, nors prieš du yra įteikti skundai. Priesaika nekliudys tų skundų svarstymo ir jei skundai pasirodys teisingi, senatoriai mandatų neteks. Prisaikdinti iš viso 36 senatoriai: 16 naujų, 20 perrinktų.

Grupė demokratų ir respublikonų pasiūlė tuojau svarstyti senato reguliamino pakeitimą, bet Tafto pasiūlymu ginčai tuo klausimu perkelti į šios dienos posėdį. Siūlytojai nori pažaboti filibusterį, pietiečių ginklą prieš civilinių teisių sulyginimą. Dabar tik 2/3 senatorių gali nutraukti kalbas, o siūloma, kad užtektų pusės ir vieno (tai yra 49 balsų). Siūlymas nepraeis, nes respublikonai, vyliodami savo pusėn pietiečius demokratus, siūlymo nepalaikys.

Posėdyje dalyvavo visi 96 senatoriai: 48 respubl., 47 demokratai ir 1 nepriklausomas.

Atstovų rūmai pirmininku išrinko Martin, kuris tuojau ir perėmė pareigas iš demokrato Rayburn. Atstovų rūmuose yra 433 atstovai, bet jau du demokratai yra mirę po rinkimų. Pasiskirstymas šis: 221 respubl., 211 demokratų, 1 nepriklausomas.

Atstovų rūmai jau gavo respub. atstovo Reed įstatymo projektą sumažinti asmeninius pajamų mokesčius 5½ proc. nuo 1953 m. liepos 1 d. smulkias pajamas turintiems asmenims. Už metų tų pačių kategorijų mokesčių mokėtojams siūloma mažinti mokesčius 11 proc. Teigiama, kad atstovas patiekė projektą su partijos vadovybės žinia ir jis bus priimtas.

Rytoj kongresas susirenka į bendrą posėdį Eisenhowerio išrinkimo patvirtinti, trečiadienį prez. Trumanas atsiunčia kongresui savo pranešimą apie valstybės padėtį, o penktadienį — naująjį biudžetą.

Joe Martin, (kairėje) išrinktas kongreso atstovų rūmų pirmininku, o Charles Halleck iš Indiana bus respublikonų vadu atstovų r'muose. (INS)

—o—

Nepatikimieji

NEW YORK, 3. — Valstybės departamentas pranešė senato vidaus saugumo komitetui pavardes 38 JAV piliečių, bet Jungt. Tautų tarnautojų, kurie manoma buvę ar esą formalūs komunistai ar pasiduodą komunistų disciplinai. JT sekretariatas buvo įspėtas, kad jie atleistini. Iš 38 tarnyboje dar tebėra 11 asmenų. Štai jų pavardės, nes įdomu kas daugiausiai pripildo kompartijos eiles: Henry Bloch, Abraham Nadel, Irene Pogorelsky, Roda Rastoff, Anna Rubinstein, Lena Spiegel (Abrams-Rossman), Evelyn Stern, Dimitry Varley, David Weintraub (ekonominio skyriaus viršininkas), Marshall Wolfe, David Zablodovsky. Jau atleistų iš tarnybos, gavus pranešimą apie priklausymą kompartijai, pavardės priklauso tai pačiai kategorijai. Dauguma pasamdyta 1946 m., bet iš valstybės dep. neigiami atsiliepimai apie juos pradėjo plaukti tik 1950 m., kada JAV kongrese pradėta domėtis komunistų infiltracija.

Fašistų pareigūnai atgavo teises

ROMA, saus. 5. — Italijos respublikoniškoji konstitucija buvo numačiusi, kad fašistinio režimo pareigūnai 5 metus neturės nė pasyvos nė aktyvos rinkimų teisės ir negalės užimti kaikurių valdžios vietų. Tas terminas baigėsi šiomis dienomis ir dabar jau nebėra Italijoje piliečių sumažintomis politinėmis teisėmis. Sakoma, kad tokių buvę desėtkai tūkstančių.

Vokiečiai būtini

STRASBOURG, saus. 5. — Čia atsargos karininkams kalbėjęs Prancūzijos maršalas Juin pasakęs, kad Sov. Rusijos puolimas dar yra didelė galimybė, kad Paryžius gali būti paimtas po 23 dienų karui prasidėjus ir kad Vokietiją reikia kaip nors įtraukti į Europos gynybą.

Kalendorius

Sausio 5 d.: *šv. Telesforas.* Senovės: Vytautas ir Švitris.

Oras Chicagoje

Apsiniaukus, galimas lengvas sniegas. Temperatūra apie 28 laipsnius.

Saulė teka 7:13, leidžiasi 4:34.

VĖLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

—Šiandien Churchilis atvyksta į New Yorką ir prieš išlipdamas iš laivo suteiks spaudai įdomų pasikalbėjimą.

—Detroito bankininkas Dodge, ėjęs Eisenhowerio ryšininko pareigas biudžeto biure, paskirtas biudžeto direktoriumi su teise dalyvauti kabineto posėdžiuose.

—Į Romą baigia suvažiuoti iš viso pasaulio visi būsimieji kardinolai, kurie už savaitės gaus kardinoliškas insignijas ir prisieks klusnumą Šventajam Sostui. Tikriausiai neatvyks tik Stepinač iš Jugoslavijos ir dar nieko negirdėti ar galės atvykti Varšuvos arkivyskupas iš Lenkijos.

—Buv. Australijos užsienio reikalų ministras Evatt pasisakė už didžiųjų valstybių galvų ar jų atstovų susirinkimą, kuris gal visų klausimų nesutvarkysiąs, bet tikriausiai sprendimams kelią paruošiąs.

—Rytų Vokietijoje vykstą areštai didžiųjų tarpe. Vieni kaltinami už tai, kad badas į akis žiūri, o kiti dėl politinės neištikimybės. Maisto reikalai nedaug kuo geresni esą už 1945-46 m. žiemą.

—Korėjoje komunistų visą savaitę skelbtas puolimas, turėjęs vakar prasidėti, buvo tik propagandinis burbulas. Vakar buvo ramiausia diena — nebūta nė vieno sąlyčio su priešu.

—Atsisakė į Čekoslovakiją iš Šveicarijos begrįžti čekų šachmatų meisteris Cenek Kottnauer. Jis čia buvo atvykęs dalyvauti šachmatų turnyre. Anot jo, politinė padėtis Čekoslovakijoje vis blogėjanti.

TALKA LIETUVYBEI IŠLAIKYTI

Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos vardu jos direktorius A. Giedraitis ir P. L. B. Vokietijos Krašto Valdyba yra atsiuntę raštą, kuriame linki linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų 1953 Metų visiems gimnazijos rėmėjams - talkininkams.

Baigus 1952 metus pravartu žvilgterėti kas nuveikta gimnazijos rėmimo srityje ir pasvarstyti kas toliau darytina. 1952 metų pradžioje gimnazijos vadovybė per spaudą ir atskirais raštais kreipėsi į lietuviškąją visuomenę JAV ir kitur prašydama paramos. Naujųjų ateivių organizacijos materialiniu atžvilgiu tebėra silpnos ir negalėjo suteikti gimnazijai efektingesnės paramos. Reikėjo surasti kitas šalpos organizavimo būdas. Tada buvo iškelta nedidelių šalpos būrelių organizavimo idėja, kuri plačiojoj visuomenėj rado gilų ir nuoširdų pritarimą. Tuojau ėmė organizuotis šelpimo būreliai, kurių kiekvienas apsiėmė išlaikyti po vieną mokinį, mokant po 20 dol. kas mėnesį. Per keletą mėnesių būrelių prisisteigė JAV, Kanadoj ir Australijoj. Šiuo laiku į juos yra įsijungę apie 3000 asmenų. Kokia didelė ir graži talka lietuvybei išlaikyti, — už savo gražią gimtąją kalbą ir už Tėvynę. Tai susipratusios visuomenės didi demonstracija. Čia turime taip pat pavyzdį kai iš savo savaitinio uždarbio atiduodami tik 25 c. galime nuveikti didelį darbą. O kaip iškilmingai šitie faktai byloja, jog vienybėje galybė. Neseniai „Dirvoje" buvo pareikšta, kad tautos reikalams sudedama maža pinigų dėl to, jog JAV lietuvių tarpe nėra turtingų žmonių ir keliamas reikalas dėti pastangas padaryti turtingų lietuvių. Nieko negalima turėti prieš turtingų lietuvių buvimą. Pagrindinė klaida tame išvedžiojime yra ta, kad tautos stiprybė glūdi ne turtingų asmenų buvime, o plačiosios visuomenės tinkamam susiorganizavime, jos tautiniam susipratime ir vienybėje. Šalpos būrelių suorganizavimas ir jų efektinga parama iškalbingai nuneigia suminėtus „Dirvos" išvedžiojimus. Senųjų ateivių tarpe turime gana pasiturinčių asmenų, bet nė vienos jų pavardės neteko skaityti rėmėjų eilėse.

Nauji gimnazijos rėmėjai — talkininkai

Chicagoje į didžiąją rėmėjų talką yra įsijungę, bet spaudoj nebuvo suminėti šie asmens: nuo 1952 m. liepos mėn. 1 dienos Marija Bojavienė ir uolus lietuviškų knygų platintojas Balys Brazdžionis; nuo 1952 metų spalio mėn. 1 dienos Antanas Bruškys ir Kazys Kielius; nuo 1952 m. lapkričio 1 dienos Veronika Verkaitė - Laurinavičienė; nuo 1952 m. gruodžio mėn. 1 d. Pranas Tomkevičius ir nuo 1953 m. sausio mėn. 1 d. studentas Petras Saliukas. Be to, senoji ateivė Ona Vaznienė vienkartiniai paaukojo 1 dol. būrelio Nr. 20 globotiniai Kalėdų švenčių dovanai pirkti.

Ar reikalingas tolimesnis gimnazijos rėmimas?

Reikia pripažinti, kad 1952 metais gimnazijos išlaikymo darbe išvarytas didelis baras. Bet tai tik darbo pradžia. Ligi gimnazijoj bus mokinių, ji bus reikalinga mūsų paramos, nes tik mūsų remiama ji gali gyvuoti. Dabar joje yra daugiau 150 mokinių (kartu su parengiamąja klase). Todėl visi būreliai prašomi tęsti pradėtąjį šalpos darbą ligi globotinis baigs gimnaziją. Jam gi baigus gimnaziją ir esant mokinių, kurių niekas nešelpia, paimti šelpti kitą. Svėikintinas būtų dalykas, kad gabesniems abiturijentams, gimnazijos vadovybei rekomenduojant, būreliai tęstų šalpą mokslams eiti universitete. Tuo būdu paruoštume tinkamų jaunų specialistų Lietuvos atstatymo darbams. O jie bus labai ir labai reikalingi.

Švenčių dovanėlės globotiniams

Daugelis rėmėjų būrelių savo globotinius pradžiugino nusiųsdami dovanėlių Kalėdų švenčių proga. Rėmėjų būrelio Nr. 20 globotinė, dėkodama savo globėjams už dovanėlę, tarp kita sako: „Jūs gal visai nežinot kokia aš šiandien laiminga". Reiškiu jums tikrai nuoširdų ačiū už dovaną, kuri tikrai netikėtai nustebino mane". Būrelių Nr. 10, 21 ir kitų taip pat panašiais žodžiais dėkoja savo šelpėjams už atsiųstas dovanas.

P. K.

PAJIEŠKOJIMAS

Pajieškau giminių: dėdės **Charly Skeivis**, pusbrolių: **Charly ir Zigmo Lakačiauskų** bei pussesers **Julės Lakačiauskaitės**. Visi gyvena U. S. A. Prašau atsiliepti šiuo adresu: **Mr. A. Silkauskas, 332 Albert, W. St., Sault Ste. Marie, Ontario, Canada.**

Parengimams, šokiams geriausias ORKESTRAS
yra JURGIO AKELIO
Kreiptis:
4612 S. Wood Street
arba telefonu
LAfayette 3-5076

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMAMS PRISTATOME VISOKIŲ RŪŠIŲ MEDŽIAGĄ

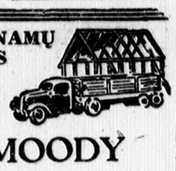

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-1272
APKAINAVIMĄ IR PREKIŲ PRISTATYMĄ TEIKIAME NEMOKAMAI
RAŠTINĖ ATIDARYTA kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. vakaro

Vestuvinės Nuotraukos
Aukštos Rūšies Fotografijos
Mūsų Specialybė
Precin Photo Studio, Inc.
EDVARDAS J. ULIS, Sav.
4068 Archer Aveune
Telefonas VIrginia 7-2481

PRECIZINIS TELEVIZIJOS IR RADIJO APARATŲ TAISYMAS
Sąžiningas ir garantuotas darbas. Aparatai nemokamai paimami ir pristatomi į namus.
DARBO VALANDOS: 6 v.v.—10 v.v.
Šeštadieniais: 8 v. ryto—10 v. vak.
M. RIMKUS, 4119 So. Francisco.
Telef. YA 7-1099

VISKO UŽTEKTINAI — TUOJAUS PRISTATOM!
Baldus, ašldytuvus, pečius, skalbiamas mašinas, lovas, matracus, kilimus, radio, televizijos setus, vaikučiams baldus. Žemos kainos, lengvi išmokėjimai. Turime didelį pasirinkimą

Mes Pagaminame Baldus ir Pagal Jūsų Užsakymą
ROOSEVELT FURNITURE COMPANY, INC.
Lietuvių Krautuvė
2310 W. ROOSEVELT RD., Tel. SE 3-4711
Atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30
Atdara sekmadieniais nuo 11 iki 4:30 val. popiet.

ŽINIOS IŠ OKUP. LIETUVOS

Gamyba Maskvai

„Vilniaus" baldų fabriko vyr. inž. K. Martinaitis praneša:

„Ketvirtajam šių metų ketvirčiui mes gavome naują didelį ir garbingą užsakymą: pagaminti apie 400 miegamųjų garnitūrų naujam mūsų didžiosios sostinės Maskvos viešbučiui. Į kiekvieno vos, spintos, kėdės ir t.t. Užsagarnitūro sudėtį įeina stalai, lokymas sudėtingas kokybės atžvilgiu".

Per 9 mėnesius...

„Pagėgių rajono „Braziūnų" kolūkio... Melžėjas drg. Noreika per devynis mėnesius primelžė iš kiekvienos jam priskirtų 12 karvių daugiau kaip po 2,700 kilogramų pieno. Priekulės rajono Stalino vardo kolūkio melžėja T. Frišmontienė per nepilnus devynis mėnesius primelžė po 2,200 kilogramų pieno iš kiekvienos jai priskirtų 10 karvių". „Tiesa", spalio 3, 1952.

Pagal įsakymą

Lapkričio 1 dieną gydytojui Mykolui (Juozo s.) **Mareinkevičiui** suteiktas Lietuvos TSR nusipelnusio gydytojo vardas. LTSR AT Prezidiumo Įsakas, pasirašytas J. Paleckio ir S. Naujalio.

Klaipėdos gaminiai

„Klaipėdos uosto įrengimų gamykloje pagamintieji automobiliniai kranai sėkmingai naudojami Sachalinsko, Rygos, Odesos. Klaipėdos, Murmansko ir daugelyje kitų šalies uostų". „Tiesa", lapkr. 2, 1952.

— **Kaip dabar atrodo Pasvalio rajonas.** Bolševikai Pasvalio rajone ūkininkus suvarė į kolchozus. Iš gausių ūkių padaryta 34 stambūs kolchozai, kur yra žiauriau, negu baudžiavos laikais.

— **Bolševikiška „Tiesa" giriasi,** kad „Saločių", Naujo gyvenimo, „Raudonosios žvaigždės", „Atžalyno" 1952 m. buvo gausus derlius. Kas iš to, kad derlius gausus, jei žmones pusbadžiai turi gyventi, nes derlius išvežamas į Rusiją.

— **Šiaulių miesto stadione** įvyko „Tiesos" taurės futbolo turnyro rungtynės. Susitiko „Elnio" futbolo komanda su „Dinamo" XI-sios rajoninės tarybos futbolininkais.

— **Nerodo susidomėjimo.** O. Naktinienė, Kauno kultūros švietimo įstaigų skyriaus vedėja, skundžiasi, jog „jokios iniciatyvos pasiryžusi maksvinei dekadai nerodo šie rajonai: Prienų, Ariogalos, Simno, Kybartų, Kazlų Rūdos ir kiti.

PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IŠ TOLIMESNIŲ DISTANCIJŲ TURIS ILGĄ PATYRIMĄ
JUOZAS NAUJOKAITIS
6819 So. Rockwell Street
CHICAGO 29, ILL.
Tel. WAlbrook 5-9209

TADO BALČIUNO
PRECIZIŠKAS LAIKRODŽIŲ TAISYMAS
LONGINES, WITTNAUER, BULOVA ir kt. šveicariški laikrodžiai tikrai žemomis kainomis.
2156 W. 23rd St. Tel. YA 7-0841
DARBO VAL.: 9-2:30 ir 4-8 v. v.
Šeštadieniais 10-2:30 ir 4-8 v. v.

TELEVIZIJOS, RADIO IR FONOGRAFAI
GERA NUOLAIDA
Garantija — Išsimokėjimai
APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas prityrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.
DAINA TELEVISION
sales - service
3120 S. Halsted = DA-6-6887

CONRAD'AS - FOTOGRAFAS
(LIETUVIS)

Moderniškai įrengta vieta įvairiom nuotraukom. Specialybė - vestuvės. Jaunavedžiams duodama puiki ir brangi dovana. Sąžiningas ir gražiai atliktas darbas.
414 WEST 63rd STREET
Tel. ENng. 4-5883 arba ENg. 4-5840

SOPHIE BARCUS
IŠ WGES Stoties — Banga 1390
PIRMAD. iki PENKTAD. 8:45 iki 9:30 val. ryte
ŠEŠTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
LIETUVIŠKOS VAKARUŠKOS Iš tos pat stoties PIRMADIENIO vakare nuo 7 iki 8 val.
RADIO PROGRAMA
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Ill. HEmlock 4-2413

SEGHETTI TRAVEL BUREAU
2451 So. Oakley Ave. CHICAGO 8, ILL. Tel. YArds 7-3278 ir 79
KELIONES:

LĖKTUVAIS, GELEŽINKELIAIS, AUTOBUSAIS, LAIVAIS
Parūpiname bilietus, viešbučius ir sutvarkome visus su kelione surištus dalykus. TURIME LIETUVIŲ SKYRIŲ. Pildome afidevitus. Kelionės planuokite iš anksto kitiems metams. Anksčiau užsisakykite bilietus kaip lėktuvais taip ir laivais, tai būsite tikri, kad tikrai gausite vietas. Pirkdami bilietus pas mus nemokėsite brangiau ir išvengsite laiko sutrukdymo, nes nereikės lankytis nei į geležinkelio stotį ar aerodromą, nes visa tai atliksite vienoje vietoje — PAS MUS.

Kiek sutaupysite šiais metais?
Dabar, pradedant naujus metus, laikas užsibrėžti tikslą sutaupyti tam tikrą sumą. Apdraustoje įstaigoje bus nesunku taupyti ir gauti gerus dividendus.
Taupykite asmeniškai arba per paštą
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois
Telefonas: HAymarket 1-2028
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION INSURED
Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p.

MODERNAUS ŠOKIO STUDIJA
A. Valeišaitės ir Grigaliūnaitės-Lazauskienės
3130 So. Halsted St.
Tel. CAlumet 5-9339
Priimami mokiniai: pirmad., antrad., trečiad. ir penktad. nuo 5 v. iki 8 v.v.

KVIEČIAME TAUPYTI PINIGUS
Šioje Bendrovėje, kur jūsų kaimynai taupo pelningai ir saugiai nuo 1922 metų.
Pradėkite naujus 1953 metus su taupymo sąskaita Šv. Antano Bendrovėje, kur Jūsų padėti pinigai bus...
- **APDRAUSTI IKI $10,000.00** Per Federalinės valdžios agentūrą
- **NEŠ GERĄ PELNĄ ANT PILNOS SUMOS** Gruodžio 31, 1952 ir vėl bus išmokėtas 3% dividendas
- **BUS IŠMOKAMA ANT PAREIKALAVIMO** Per 1952 metus buvo išmokėta virš $1,539,000.00 taupytojams iš taupymo sąskaitų reikalui priėjus

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASS'N.
1447 So. 49th Court. Tel. TOwnhall 3-8131, Cicero, Ill.
JUOZAS GRIBAUSKAS, Vedėjas
TURTAS SIEKIA $5,800,000.00

Tel. ofiso HE. 4-6699, rez. PR. 6-7333 Tel. ofiso PR. 6-3838, rez. RE. 7-9199
DR. ANTANAS ALEKNA
(ALEKNAVIČIUS)
GYDYOJAS IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL: 1—4 ir 6—9
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. p. p. išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. BR. BEINORIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6656 So. Halsted Street
Kampas Marquette Rd. ir Halsted St.
Val.: 7—9 kasdieną, šeštad. 3—5,
Tel.: Ofiso WE. 6-2811
Namų WA. 5-2990

GRovehill 6-1595
DR. ALDONA A. JUSKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius
2422 West Marquette Rd.

Tel. ofiso VI. 7-6583, rez. RE. 7-7868
DR. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Road
VAL.: 1—3 popiet ir 7—8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1—3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Ofiso ir buto tel. OL. 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 10—12 ryte ir 5—8 v. vak.
Šeštadieniais 10—2 v. ir 4—6 v. v.
Butas 1832 So. 49th Ct.

Tel. ofiso HE. 4-5849, rez. HE. 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-5, treč. ir šešt. pagal sutarties

Telefonas REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
PHYSICIAN and SURGEON
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
3925 West 59th Street
VAL. 2—4 popiet, 6:30—8:30 vak.
Trečiad. pagal sutartį

Ofisas ir rezidencija — YArds 7-3526
DR. G. J. BYLAITIS
Vidaus, vaikų, nervų gydytojas
DR. JONAS VALAITIS
Gydytojas ir chirurgas
4038 So. Archer Ave.
(prie California Ave., šiauryt. kamp
Val.: kasdien 6:30—8:30 p. m. šeštad. 1—5 p. m.

Tel. ofiso OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 1—3 v. ir 6—8 v. vakaro.
Šeštadieniais 12—2 v. ir 3—5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave.

Tel. ofiso WA. 8-3060, rez. CO. 4-1187
DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10748 So. Michigan Ave.
VAL.: (išskyrus šeštad. ir sekmad.)
Nuo 1 iki 4 v. p. p.; 7—9 v. vak.
Ligonius priima tik pagal susitarimą
Rezid.: 10838 So. Wabash Ave.

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v.
Vak. pirm., antr., ketvirt. 6-8:30 v.
Trečiadienį tik susitarus

Tel. ofiso VI. 7-0600, rez. VI. 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Spec. moterų ligos ir akušerija)
4055 Archer Ave.
Kampas Archer ir California Ave.
VAL.: 2—4 ir 6—9 v. p. p.
išskyrus sekmadienius.

Tel. ofiso YA. 7-5557, rez. RE. 7-4966
DR. FRANK C. KWINN
(KVIEČINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30 v. v. Išskyrus trečiad. ir šeštad. vak.

Tel. ofiso YA. 7-1166, rez. DA. 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampas Halsted ir 35-ta gatvė)
VAL. 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadieniais 1—4 val.
Rez. 3247 S. EMERALD AVE.

DR. ANTANAS LIPSKIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4206 West 26th Street
Val. antrad., ketvirtad. ir šeštad. 7-9 v. v. Kitu laiku pagal susitarimą.
Tel. Ofis. LA 1-4316; Rez. CR 7-8315

Tel. ofiso GR. 6-5399, PR. 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West 63rd Street
(kampas 63 ir Artesian)
VAL. 2—4 p. p. ir nuo 6—8 v. vak
Treč. ir šešt. 2—4 p. p. Sekm. uždar.

Tel. ofiso FI 3-0660, buto CO. 1-6190
DR. K. JABLONSKIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
101 N. Broadway
MELROSE PARK, ILL.
(Dr. W. V. Norak ofise)
Val. 6:30-9 val. vak., išskyrus sekm.

Dr. Edward B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2750 West 71st Street
(prie California Ave.)
LIGONIUS PRIIMA: kasdien nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9 v. v. Šeštad. nuo 2 iki 4 v. Trečiad. pagal susitarimą.
Susitarimui skamb. GRo. 6-1321, jei neatsiliepia — VIncennes 6-3900

Ofiso GRovehill 6-4020
Rezidencijos HIlltop 5-1560
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Rd.
VAL. 2—4 p. p. ir nuo 7—9 v. vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso ir buto telef. HEmlock 4-5815
DR. A. NARBUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
Val.: 6:30-8:30 val. vak.
Treč. ir šešt. 2-4 p. p.
Šešt. vak. ir sekm. uždaryta

Skelbkitės "Draugė"

Platinkite "Draugą"

Ofiso telefonas VIrginia 7-1886
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
VAL. kasdien nuo 2:00 iki 9:00 v.
Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

Dr. Antanas Rudokas. O. D
Tikrina akis; pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
4701 S. Damen Ave., Chicago, Ill
Šaukite — YA. 7-7881
Priima: vakarais 6 iki 9, šeštad 10 ryto iki 4; trečiad. ir sekmad tik susitarus

Tel. ofiso CIs. 4-0253, rez. YA. 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 So. Ashland Ave. (kamb. 211)
Val. 12-3 ir 6:30-8:30 p. p.
Treč. ir šešt. 1-4 p. p.
Rez. 4420 So. Talman Ave.

Tel. ofiso YA. 7-0554, rez. MI 8-2880
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Avenue
(antras augštas)
OFISO VAL: 10 iki 12 v. ryto; nuo 2 iki 4 v p.p.; nuo 7 iki 8:30 v. v

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rezid., teref. GRovehill 6-0617
Vaandos: 1—3 p. p. 6—8 p. m.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave., Chicago
VAL. nuo 2—4 ir 6—8; trečiad., šeštad. ir sekmad. tik pagal sutartį.
Tel. ofiso YA. 7-4787, rez. PR. 6-1930
Jei neatsiliepys viršminėti telefonai **šaukite MIdway 3-0001**

DR. FL. TALLAT-KELPŠA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
DR. E. TALLAT-KELPŠA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5002 West 16th Street
Val. kasdien 5-8 p.p., šešt. 2-4 p.p.
Tel. Ofiso TO 3-0959 Rez.: RO 2-2382
Jei neatsiliepia šaukit CEntral 6-2254

Tel. ofiso HE. 4-2123, rez. PR. 6-8484
DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
6255 South Western Avenue
VAL. kasdien 2—4 p. p. ir 6—8 vak
Šeštad. 2—4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta

Telefonas DAnube 6-1125
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 S. Halsted St.
Val.: 1-4 ir 6-8 vak.
Šeštadieniais 1-4 v. p. p.

Tel. ofiso PR. 6-6446, rez. HE. 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
VAL. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso CA. 6-0257, rez. PR. 6-6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAL. 11 v. r. iki 3 p. p.; 6—8 v. v.

Telefonas OLympic 2-4276
DR. P. ATKOČIUNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
VAL. antr., ketv. 10-12, 2-6,7-9 p.p
penkt. 3—6, 7—9 p. p.
3147 S. Halsted St., Chicago
VAL.: pirm., treč., šešt. 3—8 p. p.
penkt. 10—12 ryte

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
Priėmimo valandos pagal susitarimą
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YArds 7-7772

DR. A. P. STULGA
DANTISTAS
2723 West 71st St.
Priėmimo laikas pagal susitarimą
Telefonas GRovehill 6-6785

DR. ANTHONY WILLIAMS
(VILIMAS)
DANTISTAS
6322 South Western Avenue
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.
Telefonas GRovehill 6-3642

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1829
Pritaiko akinius
Kreivas akis ištaiso
Ofisas ir akinių dirbtuvė
756 West 35th Street
VAL. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10—12; šeštad. 10—3 p. p.

DR. J. J. SMETANA, JR.
OPTOMETRISTAS
1801 So. Ashland Avenue
VAL. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad. 9:30—12; 1:30—8 v. v. trečiad. uždaryta, šeštad 9:30 iki 12; 1:30 iki 3 val. po pietų
CAnal 6-0523 **Platt Bldg**

DR. SELMA E. SODEIKA
OPTOMETRISTĖ
Priėmimo valandos pagal sutartį.
Trečiadieniais uždaryta
5842 S. Kedzie Ave.
Tel. Prospect 6-2635

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. Virginia 7-6640; 7-6641; 7-6642

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society.

SUBSCRIPTION RATES
$8.00 per year outside of Chicago
$9.00 per year in Chicago & Cicero
$8.00 per year in Canada
Foreign $11.00 per year.

PRENUMERATA:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj ir Ciceroj	$9.00	$5.00	$2.75	$1.25
Kitur JAV ir Kanadoje	$8.00	$4.50	$2.50	$1.00
Užsienyje	$11.00	$6.50	$3.00	$1.35

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

GLIAUDOS REVANŠAS

SPĖLIOJIMAI IR TIKROVĖ

Jums būtų reikėję mayti "Jury" komisijos susijaudinimą, kai atidarius vokus, paaiškėjo, kas yra premijos laureatas. Prieš posėdį, kaip paprastai, nebuvo išvengta įvairių spėliojimų. Buvo minima viena, antra ir trečia žinomų asmenų pavardė. Tiesa, buvo prileista galimybė, kad ir šios premijos laureatu galįs būti Gliauda. Bet ne visiems ši pažiūra atrodė įtikima. Tačiau pasirodė galima tai, kas nebuvo įtikima. Tikrovė paprastai yra turtingesnė už pranšystes. Visais balsais 1000 dol. romano premija buvo pripažinta Jurgiui Gliaudai.

PRILAIKYTAS ENTUZIAZMAS

Kai pereitais metais Jurgis Gliauda laimėjo romano premiją už knygą "Namai ant smėlio", visuomenės jis nebuvo labai entuziastingai sutiktas. Nors žinovai neabejodami pripažino toje knygoje didelio autoriaus pasirodymą. Tačiau visuomenė laikėsi gana rezervuotai. Tam priežastį davė visų pirma premijuoto romano tematika. Mat, jame nei kokia forma nebuvo užsiminta lietuvių tautos problemos. Taip pat ir rašytojų sluogsniuose buvo jaučiama nemaža šaltumo. Buvo gana aiškiai abejojama, ar Gliauda tikrai galėjęs tokį romaną parašyti. Ir recenzentai bei kritikai spaudoje, apskritai teigiamai vertindami pernykštį kūrinį, apsiribodavo kažkokiom kliauzulėm, kažkokiom galimybėm, kurios varžė jų pilno pasisakymo laisvę. Visuomenei šios kliauzulės galėjo kartais atrodyti visiškai nesuprantamos. Sunku yra pasakyti, kas jose reiškėsi: ar protingas atsargumas ar nelabai garbinga įtarinėjimo dvasia.

GRAIKIŠKASIS SANTŪRUMAS

Gliauda visa tai jautė ir tylėjo. Jis nei reagavo, nei aiškinosi. Šiandien mes žinome, ką jis per tuos metus veikė. Jis ruošė revanšą ir visuomenei, ir rašytojams. Visuomenei jis pateikė romaną grynai lietuviškos tematikos, o rašytojus jis iš naujo įtikino savo sugebėjimu giliai įžvelgti ir atvaizduoti žmogaus dvasios pergyvenimus. "Jury" komisijos nariai, nors nebūdami gailestingi Gliaudos kūrinio vietai, tačiau yra priversti pažymėtai, kad šioje knygoje yra tokių gilių turtingų žmogaus dvasios analizių, kurios gali lygintis su pasauliniais klaskiais.

Gliaudos revanšas yra pažymėtas didelio santūrumo ir didelio tvirtumo ženklu. Jis, vietoj įrodinėjęs, pateikia skaitytojui faktą ir leidžia jam pačiam pasidaryti atitinkamas išvadas. Toks santūrumas literatūros istorijoje yra vadinamas graikiškojo santūrumo vardu. Nėra abejonės, kad jis kartu yra didelio stiprumo ženklas.

KAS LAIMĖJO?

Kas išėjo laimėtoju iš tylaus, bet gilaus Gliaudos konflikto su savo recenzentais? Didžiausia laimėtoja išėjo lietuviškoji visuomenė. Ji gavo naują vertingą kūrinį. Netenka nei kiek abejoti kūrinio išrinkimo objektyvumu. Šiometinėje "Jury" komisijoje nebuvo nei vieno žmogaus iš pernykštės komisijos. Šiometinė komisija net vienbalsiai pasisakė už Gliaudos kūrinį "Ora pro nobis", kai tuo tarpu pereitais metais jo kūrinys buvo išrinktas tik keturiais balsais.

Kaip šiu faktų akyvaizdoje jaučiasi premijos davėjai ir jos organizatoriai? Jie, žinoma, negali nesidžiaugti nei Gliaudos, nei lietuviškos visuomenės laimėjimu. Tačiau jeigu jie būtų pramatę, kad vieną kartą laimėjęs šią premiją autorius vėl stos į varžybas, nežinia ar jie nebūtų įrašę sąlygą, kad pvz. vieną kartą laimėjusiam premiją autoriui, kitas laimėjimas gali būti pripažintas tik po kokios pertraukos. Mat, premija turi galimai visuomeniškesnius tikslus ir nenorėtų apsiriboti kokiu mažesniu rašytojų skaičiumi.

Tačiau tokios sąlygos šiame žaidime nebuvo. Dėl to Gliauda teisėtai dalyvavo konkurse ir teisėtai laimėjo premiją.

KŪRINYS IR VISUOMENĖ

Gliaudos laimėjimas turi mums ne mažos visuomeninės ir pedagoginės raikšmės. Kaip bebūtų, jo kūrinys praturtina lietuvišką literatūrą ir dėl to didina lietuvių kalbos reikšmę. Kalba labai praturtėja nuo tu idėjinių turiniu, kurie ja yra išreiškiami. Rašytojai dėl to labai aktyviai prisideda prie kalbos išlaikymo darbo. Reikia tik, kad visuomenė nepaliktų jų skaityti ateinančioms kartoms, bet kad domėtųsi jais dabar ir sugebėtų į juos įvesti jaunąją kartą. Rūpestingai įvedant jaunąją kartą į literatines tradicijas bus atliekamas didelis tautos gynimo darbas. Tokiu būdu galima išvengti tautinės sąmonės sutrūkinėjimo, kurio yra pilna mūsų tautos praeitis.

Senovės Graikiją suvienijo ir įkvėpė kovai prieš turkus ne kas kita, kaip Homero kūriniai. Politikai neįstengė tautos suvienyti. Tiek prieš Persų karus, tiek po jų Graikija buvo politiškai susiskaldžiusi. O tuo metu, kai Homeras rašė savo kūrinius, Doriečių invazija į Joniečių apgyventas vietas sudarė graikų tautoje ne mažesnę įtampą, negu barbarų įsiveržimas į Romos imperijos žemes. Visuotinio tautos susisaldymo akyvaizdoje Homeras paėmė seną legendinį Joniečių turinį, apvilko jį doriečių drabužiais ir padarė mišinį, kuris nepatenkina istorikų. Tačiau šis mišinys buvo toks laimingas, kad jis per ilgus amžius buvo tautos vienybės simbolis. Juo džiaugėsi ir Doriečiai, ir Joniečiai. "Nėra abejonės, kad be protinio bei dvasinio Homero epų vaidmens, Graikijos vienybė būtų buvęs ne lengvas ir tik trumpalaikis reiškinys", rašo F. R. Hoare.

LAUREATO PAVYZDYS

Gliaudos laimėjimas turi mums didelės ir pedagoginės reikšmės. Šiandien mes visas savo kūrybines negalias suverčiam išorinėms darbo aplinkybėms. Sakome, kad darbas fabrike išsemia mūsų jėgas, o menkas mūsų visuomeninis organizuotumas neteikia mums pakankamai kūrybinių paskatinimų. Tai, žinoma, yra tiesa. Tačiau Gliauda mums parodė, kad nei darbo našta, nei visuomeninio pripažinimo trūkumai neįstengė jo nugalėti. Kiekvienam lietuviui kultūrininkui Gliauda rodo su kokiu planingumu, kietumu ir rimtumu reikia eiti prie savo laimėjimų.

Žinoma, kietai dirbo ne vienas Gliauda. Visa eilė rašytojų pateikė komisijai savo kūrinių. Ir jie, nors nebūdami asmeniškai išvardinti ,turi kiekvienas savo dalį Gliaudos laimėjimuose. Jų laimėjimas yra labai subtilus jau vien dėl to, kad juo pasidžiaugti jie negali viešai.

V. Bgd.

Spaudos suvaržymai

Associated Press paskelbė žinių apie spaudos laisvės varžymus kaikuriose pasaulio dalyse. Tokioj Venecueloj cenzoriai užblokavo tikrų žinių skelbimą apie vykusius ten rinkimus lapkričio 30 d. Korespondentai, sekę rinkimų eigą ir naudodamiesi dar neoficialiais rinkimų daviniais, pranešė, kad veda opozicinė partija. Bet tos žinios buvo sulaikytos ir rinkimams pasibaigus krašto valdžia paskelbė, kad žymią daugumą laimėjo provyriausybinė partija.

Liberalų partijos du laikraščiai Kolumbijoje, Bogotoje, smarkiai nukentėjo rugsėjo 6 d. Mat, liberalai stovi griežtoje opozicijoje valdančiai konservatyvių partijai. Tų dviejų laikraščių El Tiempo ir El Espectador pastatai buvo ugnies sunaikinti ir kurį laiką laikraščiai negalėjo išeiti.

Naujasis Egipto valdovas gen. Mohammed Naguib, oficialiai nuėmė bet kokią spaudos cenzūrą. Visdėlto, tam tikros rūšies žinios, ypač apie krašto apsaugos dalykus, yra karinių įstaigų sulaikomos. Bet nežiūrint to, visa padėtis yra žymiai kurkas geresnė nei karaliaus Farouko laikais būta. Tada juk jokia žinia apie karaliaus dvarą negalėjo praeiti neišcenzūruota.

Dar keletas Maskvoje esančių užsienių korespondentų slopinami pačios griežčiausios cenzūros. Nors keletos paskutinių mėnesių bėgy pavyko pro cenzūrą prakišti porą rašinių apie sovietijoje paplitusį papirkinėjimą bei kitus nusikaltimus. Kaip taisyklė tokie nusikaltimai vyksta tik partijos narių tarpe. Jų pasmerkimai, bausmės, turi atgrasinti kitus bei parodyti pa sauliui, kaip komunistų partija yra "švarinama". Bet šiaip Rusijoj veikia nepaprastai akyli ir stipriai organizuota cenzūra, kuri saugoja, kad jokia žinia ne prasmuktų apie karinius, pramoninius ir pan. dalykus. Kaip ir anksčiau, korespondentai yra suvaržyti net ir keliavime. O jų pagrindiniu žinių šaltiniu tegali būti valdinėje kontrolėje esanti spauda, nes jie negali pri eiti prie valdinius ar kitus oficialius postus turinčių asmenų. Panaši žinių gavimo problema yra ir satelitiniuose kraštuose. Tokioj Rumunijoj, Čekoslovakijoj, Bulgarijoj ar Albanijoj dau gumą žinių tegalima gauti iš oficialių radijo transliacijų ar tos pačios vietinės spaudos puslapių. Gi Vengrija ir Lenkija siunčia savo žinias tiesiai į AP. Aišku, tokios žinios apima tik oficialiai leistinus ir žinomus dalykus. O Čekoslovakijoje pas kutinysis AP įstaigos šefas William N. Oatis ir šiandien dar sėdi už grotų.

Britų Commonwealth kraštai, kaip Kanada, Australija ir N. Zelandija, suprantama, naudojasi visiška spaudos laisve. Britų parlamentas neseniai atmetė įstatymo projektą, pagal kurį būtų įsteigta nevaldinė agentūra spaudos peržiūrėjimui. Aišku, laisvę mylį ir gerai suprantą jos vertę britai negalėjo sutikti, kad ir su tokios pataria mosios įstaigos buvimu.

Šiaurinėje Airjoje buvo sumanymas uždrausti spausdinti žinias iš pirmosios fazės įvairių teismo bylų, bet ir tas buvo nubalsuota prieš Belfasto parlamento. Na, apie Jungtinių Amerikos Valstybių spaudos laisvę kalbėti visai netektų. Gi kitur pasaulyje spauda dar sutinka įvairios rūšies kliūčių, bet, kad ir po truputį, spausdintasis žodis skinasi sau kelią į pilnąją laisvę, į nevaržomą ir laisvą visų žinių skleidimą ir geresnį pasaulio informavimą. Spauda yra efektyvus ir svarbus ginklas, bet ji tegali pasireikšti visumoje tik tada, kada ji yra laisva. Tas turėtų būti aišku kiekvienam demokratinio nusistatymo piliečiui.

A-is

Trumpai iš visur

— Visas pasaulis susidomėjo naujų kardinolų paskyrimu. Žinia apie 24 naujų kardinolų paskyrimą ir apie sušaukimą Konsistorijos sausio 12 d. viso pasaulio spaudoje buvo paminėta su dideliu dėmesiu. Net ir komunistų laikraščiai nepraėjo šio fakto tylomis. Italų Komunistų partijos organas „L'Unita" bandė net iš jo pasidaryti progą savo propagandai. Paminėdamas, kad kardinolu yra paskirtas ir Zagrebo arkivyskupas Stepinac, komunistų laik raštis pastebi, kad tai esąs ryšių sustiprinimo tarp Vatikano ir Tito, tarpininkaujant Amerikai, ženklas. Tokį juokingą įtarimą dementavo jau net pats Belgradas, kur vienas augštas Užsienių Reikalų ministerijos valdininkas neseniai pareiškė, kad arkivysk. Stepinac pakėlimas kardinolu esąs nepalankus Vatikano gestas Jugoslavijos atžvilgiu. Kitas oficialus Jugoslavijos pareigūnas taip išsireiškė: „Nieko nuostabaus. Tai dar vienas bandymas Vatikano kam panijoje prieš Jugoslaviją". Tuo pačiu laiku patiriama, kad Jugoslavijos katalikų sluogsniuose yra reiškiamas didelis pasitenkinimas, nors dar nežinoma, kokių tai pasekmių turės krašte.

— Kas gali išspręsti socialinį klausimą. Generalinės Brazilijos Pramonės Konfederacijos ir Socialinės Pramonės Tarnybos pirmininkas Euvaldo Lodi agentūrai CIP pareiškė esąs įsitikinęs, kad krikščioniškoji santvarka gali pilnai išspręsti socialinį klausimą, kai tuo tarpu kitos santvarkos, neturėdamos patikimos doktrinos, yra empyrinės apraiškos, iškreipian čios žmogaus asmenybę pačioje jos šaknyje, kuri glūdi dvasioje.

SAMDINĖ

HERMAN SUDERMANN

Vertė Vytautas Volertas

(Tęsinys)

— Vaiką pavadinote Juriu, — tarė jis, — bet ar žinote, kad jis tikrai yra Jurio?

Motina Enskienė pakėlė sudėtas rankas, lyg norėdama maldauti neduoti smūgio, kuris jiems nuneštų visas viltis, o senis ėmė apie Jozupą šokinėti ir šaukti:

— O kieno! O kieno! O kieno!

O Jozupas, daugiau aklai, kaip įtardamas, atsakė:

— Na, pavyzdžiui, „Viešpaties" gali būti. Ne veltui jo vaikų yra plačioje apylinkėje, o Marikė juk trejus metus dvare buvo.

Motina susmuko kėdėje, lyg perkūno trenkta, o senis išbėgo laukan ir nudūmė tiesiai sodan, kur dirbo Marikė.

Ji išsigandusi pašoko nuo žemės, nes manė, kad Jozupas kibo seniui į apikaklę. Enskys sušuko:

— Viskas paaiškėjo, tu bobpalaike! Tu su „Viešpačiu" turėjai reikalų! Ir vaikas jo! Prisipažink, kad vaikas jo!

Staigiai užklupta, ji pamanė, kad viskas, kam ji pati vos tikėjo, buvo nelaimingai suuostyta, ir, galvą nuleidusi ant krūtinės, atsakė:

— Jei žinai, tai kam dar klausi?

Senis nukūrė atgal, rėkdamas ant viso kiemo ir daržo:

— Prisipažino, kad „Viešpatis" yra tėvas! Ką tik dabar prisipažino!

Jozupas, išėjęs iš trobos, buvo pageltęs, kaip pelenai. Jis griebė senį už sprando ir ištempė pro vartus. Ten dar spyrė jam koja ir paliko su verkiančia jo žmona. Tada pasitiko Marikę, papilnėjusią palengva ateinant iš daržo.

Ji galvojo: „Jis dabar tikru budeliu atrodo". Kadangi žinojo, kad niekas pasaulyje iš jo rankų išgelbėti negali, pasidavė.

— Eik trobon, — tarė ir sekė iš paskos, lipdama ant kulnų. Iš virtuvės išvarė apie židinį bailiai stoviniuojančias tarnaites ir nusekė ją į kambarį.

Marikė atsisėdo, nes negalėjo ant kojų išsilaikyti, o jo akys degė, kaip dvi žalios liepsnos vidurnaktį.

— Tai kaip ten buvo su „Viešpačiu"? — paklausė jis gan maloniai.

— Kaip? — tarė ji. — Jis buvo mano ponas, o aš — jo tarnaitė. Kai šeštadieniais nueidavau apyskaitai, sakydavo, kad patinku jam.

— Ir taip ištisus metus?

— Kiek pieninę vedžiau, visą laiką taip buvo.

— Ir kai pastebėjai, kad nešioji jo vaiką, tada Jurį pasirinkai tėvu? — klausinėjo dar vis maloniai.

Ji papurtė galvą.

— Ne, buvo kitaip.

Ir papasakojo visą teisybę, kaip „Viešpatis" liepė jai Augustavon atvažiuoti — Jozupas pats tarpininkavo — ir kaip ji turėjo vykti viena, nes Jurio niekur nesurado. Tada ponas pasakė: „Atšvęsime atsisveikinimą, Marike". O ji maldavo ir prašė: „Leiskite man eiti, ponuši". Bet jis buvo ponas, o ji tiek laiko jam pataikavo ir manė, kad neverta šį kartą prieštarauti. Ir tada įvyko šita nelaimė.

Jozupas tarė:

— Padariau įžadus, kad tavęs nemušiu. Ir čia tavo laimė, nes kitaip gyva iš šito kambario neišeitum. Be to, pirma dar turi duoti gyvybę mano sūnui, nes dabar esi man skolinga. Ką tada su tavim darysiu, šiuo metu dar nežinau. Bet patariu, — vaikį, kurį į mano namus atitempei, nudangink man iš akių. Pono vaikas — valkatos vaikas. Jei pasisuks po kojomis, leisiu tiesiai į jį, kas tik po ranka pasitaikys. Nors ir galąstuvas būtų.

Marikė ištiesė į vyrą rankas, verkė ir maldavo:

— Kur su juo pasidėsiu, būdama tokiam stovy?

— Tavo reikalas, — atsakė ir išėjo per duris.

(Bus daugiau)

JURGIS GLIAUDA

ORA PRO NOBIS

PREMIJUOTASIS ROMANAS

PIRMOJI DALIS

Devintą valandą ryto traukinys Kaunas — Kretinga, girgždėdamas įsistumiančiais buferiais ir šnypšdamas pneumatiniais stabdžiais, sustojo prie Kretingos stoties perono.

Kartu su negausingais keleiviais, kurie bemaž visi buvo kariškiai, Vaitkūnas išėjo iš vagono į peroną. Reikėjo eiti pro stoties patalpas. Iš abiejų perono aikštės šonų stovėjo žaliakepuriai pasienio korpo kareiviai sargybiniai. Jie sekė, kad niekas neišslinktų iš perono aikštelės nepatikrintas.

Vaitkūnas, girgždėdamas žingsniais į suplaktą perono žvirgždą, lengvai nešdamas savo rusvos odos portfelį, sekdamas kitus, nuėjo prie stoties durų. Čia pat, už stiklinės durų kabinos, tikrino atvykusiųjų dokumentus. Vaitkūnas pasitikinčiai pareiškė savuosius. Tai buvo du pažymėjimai. Iš vieno tikrintojas išskaitė: Juozas Vaitkūnas, agitpropo inspektorius, tarnybos reikalais. Kitas pažymėjimas buvo leidimas įvažiuoti į pasienio zoną.

Vaitkūnas nuėjo į bufetą, užsisakė dvi medžioklines dešreles ir alaus. Paplokšti, lyg žirklėmis iškarpyti, filadendros lapai ir pakibę ore tabako dūmelių maurai — visų pirma krito jam į akis. Kelionėje iš Kauno jis praleido naktį miegamajame vagone ir gerai išsimiegojo. Šičia jis pajuto pasienį — bufete nebuvo civilių žmonių; bemaž visi lankytojai buvo kariškiai.

Naujoje vietoje viskas savotiškai įdomu ir nauja: alaus ir dešrelių skonis, arbatos ir tabako kvapsnis, įeinančių ir pro šalį praeinančių žmonių išvaizda. Lengvas vėsoko ryto budrumas pajautrina įspūdžių imlumą. Ir viskas tai raizgosi į vieną įdomios naujovės pojūtį: turisto smalsumą.

Negaišdamas laiko, Vaitkūnas patraukė miestan. Gaivino apyvėsis rytas, ir jo vėsume buvo nujaučiamas sūrios jūros artumas. Tartum ir gatvėje, kur dar sunkiai ir tingiai gulėjo dulkės tarp grindinio akmenų, kvepėjo ne padrėkusiomis per naktį dulkėmis, bet sūria jūros kvaptimi ir jūros dugno meldų drėgme.

Vykdomajame Komitete jis paklausė apie Kaufmaną, ir bematant jį paprašė į Kaufmano kabinetą. Kaufmanas dirbo čia kadrų skyriuje.

— Vaikeli, draugas Vaitkūnai, — suriko Kaufmanas, pamatęs įeinantį Vaitkūną, — kurių galų tu čia?

Jie nesimatė dešimtį mėnesių.

— Kad jūs manęs nepamirštumėt, šyptelėjo sąmoju Vaitkūnas. Jie pasisveikino labai bičiuliškai.

— Kone užmiršau tave, — kalbėjo Kaufmanas, stumdamas nuo savęs priverstą ant jo stalo krūvą raštų — rašoma mašinėle ir ranka rašytų. — Juk mudu gi nesimatėm nuo tos dienos, nuo tos palaimintos dienos, kada išėjom į laisvę ir darbą.

Vis toks pat, kokį jis pažinojo iš kalėjimo dienų, buvo tas Kaufmanas. Augštas džiūsna. Jo semitiško veido išraiška rūgšti; akys tamsios ir judrios; plaukai žvilgančiai juodi ir šiurkštūs; jo seniai nekirpti plaukai už ausų ir ant sprando raitėsi stangriom garbinėlėm. Ties jo atlapų marškinių apikakle, jam kalbant, ryškus Adomo obuolys slidžiai riedinėjo po kaklo oda, nuo smakro iki duobutės, kur kaklas rėmėsi į krūtinę.

Po pirmųjų pasisveikinimo pokštų jie vėl neteko pasikalbėjimo siūlo. Jie suvokė, kad mažai pažįsta vienas kitą, ir tiktai kalėjimo prisiminimai intymiai rišo juos drauge pergyventais lūkesčiais. Todėl jie įkibo į tą siūlą, stengdamiesi išlaikyti tarp savęs intymios bičiulystės jausmą, nuolat vadindami vienas kitą jiems mielais buvusio pogrindžio vardais.

— Vaikeli, — kreipėsi Kaufmanas į Vaitkūną; ir Vaitkūnui tai buvo malonu. Jis didžiavos buvusiu pogrindžiu ir kalėjimu, kur kalėjo ketverius metus.

Paskiau jų pasikalbėjimas peršoko į šios dienos temas, jie pradėjo aptarinėti aplinką. Kaufmanas nusiskundė:

— Mes dirbame, einame pirmyn žūtbūtinai. Bet aplinka mūsų nesupranta. Visuomenė supuvo klasių prieštaravimuose. Priešai visi: miesčionys, buožės ir net varguomenė. Šios dienos visuomenė supuvusi. Visi jie rieda į mūsų priešų stovyklą. Aš tikiu tiktai nauja karta, o su šita reikia baigti. Ją reikia pribaigti, kol ji dar neapkrėtė mūsų.

Ir, lyg atsiminęs, vėl užpuolė Vaitkūną:

— Bet tu šiaip sau? Atostogauji? Ar su pavedimu?

— Aš dar toliau; aš į Palangą. Beje, ar negali man padėti, ar negalėtų Vykdomasis Komitetas duoti man auto nuvažiuoti. Aš neilgai sugaišiu. — Jis valandėlę staptelėjo ir pasisakė: aš agitpropo pavedimu. Užverbuoti vieną rašytoją.

— Aš esu girdėjęs apie jį. Tai Šatrys, taip? Na, matai, gera informacija. Tai keistas subjektas. Jaučiu jame priešą. — Jis pridūrė raiškiai ir pabrėždamas. — Taip, atkaklų priešą.

Tada, tartum įkvėpimo pagautas, Vaitkūnas pajuto, kad Kaufmanas yra jo bendras, jo fronto draugas, ir pasakė:

— Jo tėvas buvo buržuazinės Lietuvos prokuroras. Jis man aštuonis metus įkrovė už kompartiją.

Vaitkūno balso intonacijoje suskardėjo keistas tembro atskambis. Kaufmanas domėdamasis pakėlė savo tamsias akis. Jo Adomo obuolys užbėgo iki pat pasmakrės ir griuvo žemyn, iki atlapų marškinių apikaklės.

— Taip, aš tave suprantu, — atsakė jis.

(Bus daugiau)

• **Ateities spėjimą** N. Metuose. J. K. Karvelis atspėja ją ne žmonėms, bet seniems ir naujiems laikrodžiams. Adresas: 3249 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. DA. 6-1136.

Jei turite parduoti ar išnuomoti, pasiskelbkite smulkių skelbimų skyriuje. Skelbimą galite perduoti telefonu: VIrginia 7-6640.

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADVERTISEMENTS

ALBERT'S numuša baldų kainas!

Žmonės pasakoja, jog buvo laikai kada už doleri galima buvo pirkti daug daugiau kaip šiandien! Todėl mums tikrai malonu paaukoti šiuos baldus, kurių kainas neįmanoma padvigubinti, šiomis kainomis, kurios buvo "anais gerais laikais". Užeikite šiandien pat ir įsitikinsite!

DIENĄ SOFA
NAKTĮ - LOVA
Sofa-Lova Miegojimui

Sukonstruota iš sunkiųjų spyruoklių ant puikaus darbo rėmų. Parinkta iš didžiausių kas spalvingiausia ir praktiškiausia. Jūs turėsite daug daug metų džiaugsmo ir patogumo, nupirkę vieną iš pavaizduotų pavyzdžių. Sofos-lovos su aukštesnėmis atramomis.

Abiejų kainos po $ **88.00**
Nereikia įmokėti

LIETUVIS STANLEY RIMKUS, VEDĖJAS

Albert's FURNITURE & APPLIANCES

2318 ROOSEVELT ROAD ½ bloko į rytus nuo Western Ave.

Atdara kasdien 9 iki 6, pirmad. ir ketv. vak. Sekmadienį 11 r. iki 5

Diena Ateis, Kai Būsi Linksmas Sutaupęs!

Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje. BRIGHTON SAVINGS & LOAN moka 3% pelno ant jūsų sutaupų.

Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. į vakarus nuo California Ave.

CHARLES ZEKAS, Sec'y

OFISO VALANDOS:

Pirmad., antrad., penktad. ir šešt. 9 ryto iki 4:30 p. p. | Trečiad. 9 ryto iki 12 v. d. 6:00 ryto iki 4:30 p. p. | Ketvirtad. 9 ryto iki 8 vak.

LAI NAUJI METAI BŪNA PILNI MALONAUS GYVENIMO SU NAUJOM IR PATOGIOM NAMŲ REIKMENIM IŠ PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS!

Šį mėnesį čia eina inventory ėmimo — Stako sumažinimo didis išpardavimas. Kainos sumažintos nuo 25% ik 50% ant geriausių baldų setų, kampų, pečių, televizijos aparatų, radijo, refrigeratorių, plovyklų, virkam reikalingų indų ir viso kito namams reikmenų. Lengvos išmokėjimai pritaikomi visiems. Lankykite visi šį

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE Co.

4181-83 Archer Ave.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko kolonijoje

Kiekvienas privalo taupyti geresnei ateičiai.

Kad rūpesčiai ateitimi būtų mažesni, reikia taupyti saugioje įstaigoje.

Taupykite Standard Federal Savings & Loan Association — saugiausioje taupymo įstaigoje.

Turtas — $35,000,000.00
Atsargos Fondas — $3,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, Prezidentas

Įstaigos valandos: Kasdien nuo 9 toa ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 toa valandos ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7-1141

DĖMESIO

NUO UŽSISENĖJUSIŲ
Skaudančių žaizdų IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ!

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos nieždi ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudančių žaizdų, uždėkite DEGULO Ointment. Jo gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jis taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos, vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Jis yra tinkamas vartoti nuo džiustančios ir suskilusios odos. Jis yra gera gyduolė visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jum pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75 ct., $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicago ir apylinkėse ir Milwaukee, arba atsiųskite money orderį tuojau į mūsų

įstaiga sekančiu adresu —

LEGULO, Department D
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.
MUlberry 5-3691

DĖMESIO

PARDUODAME ANGLIS IR PEČIAMS ALIEJŲ

PERKRAUSTOME BALDUS
Patarnaujame gerai ir pigiai

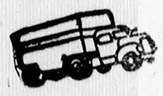

STASYS FABIJONAS
2146 SO. HOYNE AVE.
Tel. VIrginia 7-7097

ALBINAS BENIULIS
ATLIEKA PERKRAUSTYMUS ir įvairių daiktų perkraustymus
Taip pat persiunčiame į užsienį pakietėlius įvairaus maisto
Kreiptis:
2554 SO. HALSTED STREET
Tel. DAnube 6-3245

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
3% on SAVINGS
2555 West 47th Str. LAF. 3-1083
CHICAGO 32, ILL.
B. R. PIETKIEWICZ PRES.

PRIEŠINVENTORINIS IŠPARDAVIMAS

Sutaupimai nuo 20% iki 60 procentų ant nekurių prekių

Ant lempų, stalelių, rakandų hoteliui, dulkių valytuvų, skalbiamų mašinų, prosų, elektrinių šaldytuvų, siuvamų mašinų, matrasų, lovų, springsų, žaislų, radijų, phonografų, televizijos setų. Štai keletas:

Visi baldai 4 kambariams, vertės $750.00 — karpetai klejonkės, miegamojo kambario setas, virtuvės setas, gazinis pečius, šaldytuvas—viskas už	**$395.00**
Radijo-phonografas, grojantis visus rekordus už	**$39.50**
Mažos radijos po	**$15.00**
Didelis perdirbtas trumpų bangų radijas	**$48.00**
Televizijos, perdirbtos, po	**$88.00**
Angliški rekordai po	**10¢**
15 akmenų rankiniai laikrodėliai, vertės $22.00 už	**$9.95**
Elektrikinės britvos (skustuvai), po	**$6.00**
Auksinės rašomos plunksnos, vertės $5.00, po	**$2.00**

Daug sutaupysite Jewelry Departmente ant geriausių laikrodėlių, deimantinių žiedų, perlų, custom jewelry.

Lietuviškos atvirutės, po	**5¢**
Lietuviški rekordai, ne visi, po	**50¢**

LIETUVIŠKOS GAIDOS UŽ PUSĘ KAINOS
Kiekvienas apsilankęs gaus kalendorių. Taip pat gaus dovaną su kožnu pirkimu

Rašomos mašinėlės po ..... **$38.00** ir aukščiau

Galite pirkti su pasitikėjimu iš Budriko krautuvės, 3241 So. Halsted St. Krautuvė atidaryta pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:30, kitomis dienomis iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais uždaryta

Pas Budriką gazo ir elektros bilos užmokamos be jokių ekstra mokesčių. Gaunama American Express Money Orders

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted Street
Tel. VICTORY 2-9542 ir CALUMET 5-7237

Budriko Radio Valanda kiekvieno ketvirtadienio vakarą nuo 6 iki 7 val. vakare iš WHFC radio stoties, 1450 kilocycles

REAL ESTATE

Savininkas parduoda South Shore 12-3 kamb. apstatytus butus su privatiškom voniom ir virtuvėms. 8 autom. garažas; „Kewanee" katilas su „stoker" apšild.; pajamos $16,250 metams; arti 71-mos ir Jeffery I. C. stoties, arti prie Jackson Park'o ir Lake park'o. Kaina $68,500-$21,000 grynais pinigais įmokėti. Skubiam pardavimui. Šaukite: **ESsex 5-8687**

Moderniškas 20 būtų geltonų plytų "L" stiliaus namas; 25 m. senumo; įstatytos vonios; Pajamos $12,865; kaina $79,500; ištisas rūsys; garažas 711 N. Ridgeway $13,500, $3,500 įmokėti; 2 butų mūrinis namas; 2-6 kamb.; pajamos $76.90 plius 6 kamb. Tuojaus galima užimti $17,500.

Evangelist Realty & Mortgage Co.
3838 W. Chicago Ave. DIckens 2-6655

Savininkas parduoda 5 butų 2-5, 1-4, 2-3 kamb. medinį namą su insuliuotu "insul brick" apmušimu; gazinis apšild.; 55 pėdų sklypas; pajamos $3,300; 1 blokas nuo mokyklos, prekybos rajono, susisiekimo tuojau galima užimti 1-5 kamb. būtą; pilna kaina $21,500 įskaitant 2 apstatytus butus.
3632 W. 62nd St. REliance 5-1633

DĖMESIO NAMŲ JIEŠKOTOJAI! Jei jūs planuojate gyventi Pietvakarių Priemiesčio Apylinkėj pamatykite mus pirma. Mes pastatysime pagal užsakymą geresnius namus, mūrinius arba medinius, ant mūsų sklypo arba jūsų, pagal jūsų pageidavimus. MEYER & WIRTH
Saukite Worth 1256-M-I
Kasdiena ir Sekmadieniais

By owner - Transferred. 3 bedroom brick bungalow. Tile bath and kitchen, 1 year old, auto. oil heat, full basement, Venetian blinds, screens, close to everything. Sacrifice $17,000 for immediate sale.

11305 S. TALMAN
BEverly 8-8153

Dėmesio ieškantieji Floridoje gerų pirkinių!
FLORIDOJ

Norėtume padėti jums įsigyti nuosavybę Floridoje, kad nuvykę turėtumėte kur gyventi. Sklypai ant aukštumos 50x127, $350. $50 įmokėti. $25 į mėn. bankui kuris duos jums "deed". CBS namai. $4,500, pilna kaina, Sklypai prie pat LAKE TARPON, gera vieta žuvavimui. Išnuomavimui namai mokanti 20% prie pat vandens. Šiuskite dėl nuotraukų ir žemėlapių.

Harry Wentworth Davis, savininkas
Tarpon Springs, Florida

MODERNUS 3½ kamb. butas pirmame augšte, apylinkė North gatvė ir Hamlin. Mažas įmošimas, $70 į mėnesį. Arti prie visokių patogumų. Tuojau galima užimti. Pasitarimui skambinkite ALbany 2-8857.

WESTCHESTER. Mes statome 5 kamb. mūrinius namus su geraisiais įrenginiais. Tuojau pat galite užimti. Informacijom skambinkite: Cibulka Builders, OLympic 2-7349. Skambinkite po 6 val. vak. šiokiadieniais. Šešt. ir sekm. iki 1 val. po pietų.

PROGOS — OPPRTUNITIES

Batų taisymo dirbtuvė — labai geras biznis; 2 vyrams moderniška dirbtuvė; gyvenamas butas gali būti gaunamas tam pačiam name iki gruodžio 30-tos. Jei jūs pirksite šią dirbtuvę, jūsų ateitis bus saugi. Priežasis pardavimui — liga ir sąnus partneris kariuomenėje. „Chicago Heights Shoe Repair Shop, 15½ Illinois St. 35 min. pietuose nuo Chicagos miesto ant Halsted St.

SKyline 4-3013

Taverna — didelė apyvarta. Ant 63rd į rytus nuo Cottage, arti teatrų, labai veikli vieta. „Kold Draft Unit". Priemama nuoma, gera sutartis, puiki proga tinkamam asmeniui. Dėl kitų interesų nori skubiai parduoti. Skambinkite savininkui —

MUseum 4-9351

po 6 v. v.

Grožio salionas — Puiki klijentūra, visi moderniški įrankiai ir įrenginiai; 6 operatorių salionas viešbučio "lobby"; ideališka dviem partneriams. Turite pamatyti įvertinti. Skubiai noriu parduoti už $3,500, dėl ligos.

501 W. SURF STREET
WEllington 5-5020

TAVERNA — 13 kamb. namas ir 3 augštų mūrinis pastatas. Geros pajamos. Puiki vieta. Idealu porai. Turi būti pamatyta įvertinimui. Įkainuota greitam pardavimui, nes parduodama dėl ligos. Skambinkite pasitarimui CLiffside 1-1516 po 5 val. vakaro.

TAVERNA - RESTORANAS. Cermak arti State gatvės, naujai išdekoruota, puikus įrenginas. Pirgus, tikrai švarus, geros susitarimo sąlygos.

ANDOVER 3-3240
saukit tiktai šiokiadieniais

PERSKAITĘ "DRAUGĄ", DUOKITE JĮ KITIEMS.

Skelbkitės "Draugė"

HELP WANTED — VYRAI

IMMEDIATE OPENINGS
Factory Work Days
• **PACKERS**
• **MIXER HELPERS**

Men for jobs in Paint Manufacturing plant on South Side. Many employee benefits. Progressive increases. Perm. Good working conditions. Make 1953 „A HAPPY NEW YEAR"

Apply now

THE GLIDDEN CO.
1857 So. Normal

Tuojau reikalingi
GRINDERS
22 iki 35 m. amž.
Antrai pamainai
Geras pradinis atlyginimas
Nuolatinis darbas
48 val. savaitė
Siek tiek viršvalandžių
Reikia suprasti angliškai!

Kreiptis —
NATIONAL LEAD CO.
1710 S. Peoria St.
CAnal 6-3710
Ext. 280

TUOJAU YRA VIETA DĖL
Shipping Clerk

Pageidaujamas patyręs; arba išmokysime sąžiningą darbininką. Geros darbo sąlygos, švari dirbtuvė. Priedai. Kreiptis asmeniškai arba telefonuokite
MR. WYLE susitarimui

Plume Products,
INC.
215 WEST ONTARIO
DElaware 7-5997

PROGOS — OPPORTUNITIES

Taverna ir restoranas ant judrios N. Milwaukee Ave.; įsteigta virš 20 m.; visi moderniški įrengimai; žema nuoma; ilga sutartis; gražus gyvenamas butas viršuje; geriausias pirkinys tinkamiems asmenims; įkainuota skubiam pardavimui, pričžastis liga; turite pamatyti įvertinti.
WHeeling 184

"HARDWARE" Krautuvė — dažai ir prižiūrėtojų reikmenys; įsteigta 16 metų; gerai einąs biznis; švarios prekės; prieinama nuoma; gera sutartis; įkainuota skubiam pardavimui, dėl kitų susidomėjimų.
1625 EAST 75th STREET
FAirfax 4-0013 arba HIlltop 5-8846

Krautuvė ir 3½ kamb. butas; tinkama bet kokiam bizniui. Prieinama nuoma; apšildoma; gera sutartis.
547 E. 75th St.
RAdcliffe 3-2202

Savininkas Parduoda
VARIETY IR CONFECTIONERY STORE
Fountain. Gerai einąs biznis įsteigtas prieš 29 m. Švarios prekės. Ideali vieta porai. Pamatę įvertinsite. Tikrai geras pirkinys. Nori skubiai parduoti. 3754 W. 63rd Street. POrtsmouth 7-9542

Grosernė ir Mėsos Krautuvė. Šaldytas maistas. Gerai einąs seniai įsteigtas biznis. Pilnai įrengtas. 4 kamb. butas užpakaly. Nuoma $65, gera sutartis. Ideali vieta porai. Valandos nuo 8 iki 6, sekm. ir šventad. uždara. Dėl silpnos sveikatos nori skubiai parduoti nebrangiai, $3,750. 3257 West 38th Place.
CLiffside 4-0785

REIKALINGAS PRITYRĘS RŪBŲ PARDAVĖJAS
vyrų rūbų krautuvėje
Kreiptis —
SHERMAN, INC.
Tel. YArds 7-4655
4648-50 So. Ashland Ave.

"DRAUGAS" AGENCY
55 E. Washington St.
Tel. DEarborn St.

2334 So. Oakley Ave.
Tel. VIrginia 7-6640—7-6641

HELP WANTED — MOTERYS

Čia yra nuolatinis darbas gabiai NCR 3000 BKPg. Mach. Oper. Patyrusi bet priimsime gabią pradedančią; malonios darbo sąlygos — 5 dienas sav. gausūs priedai; gera proga sąžiningai jaunai moteriai.
Saukite Mr. Halperin pasikalbėjimui
EVerglade 4-1400

• **TYPISTS (Beginners)**
• **Clerk - Stenographer (Experienced)**
Perm. — 5 day — 40 Hr. Wk.
Good Working Conditions
Apply Personnel Dept.
ACME STEEL CO.
134th and Clark St. (Near I. C.)

Čia yra nuolatinis darbas su užtikrinta ateitim!

MERGAITĖS-MOTERYS

reikalingos operavimui konvertų vyniojimo mašinų. Patyrusios, bet išmokysime sąžiningas darbininkes. Geros darbo sąlygos, gausūs priedai. Geras atlyginimas. Ateikite šiandien ir aptarkite savo ateitį su....
HECO ENVELOPE CO.
4500 W. Cortland

Ar norite nuolatinio darbo malonioje aplinkoje kur darbininkai įvertinami?

Mums reikia
TYPIST - BILLERS
GENERAL CLERKS
5 dienų savaitė, gausūs priedai darbininkams. Imsime gudrias naujai pradedančias dirbti.

Kreiptis
THE DELTA POWER TOOL CO.
3930 S. Winchester
LAfayette 3-6673

Dėmesio Mergaitės-Moterys
OPERATORĖS
20 iki 25 m. amž.
Turi turėti gerą regėjimą
Patyrimas reikalingas ant
Punch Press ir Drill Press
Geras pradinis atlyginimas!
48 val. savaitė
Siek tiek viršvalandžių
Nuolatinis darbas

Kreiptis—
NATIONAL LEAD CO.
1710 S. Peoria St.
CAnal 6-3710,
Ext. 280

Reikalinga šeimininkė-virėja klebonijoje

Kreiptis pas kleboną kun. J. B. Stokes.

1359 S. Harding Ave.
Tel. LAwndale 1-0116

Čia yra nuolatinis darbas gabiai
STENO - MAŠININKEI
Patyrusi, bet priimsime sąžiningą naujo pradedančią. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos. IBM mašinėlė. Ateikite pasikalbėjimui.
134 N. La SALLE ST. Room 1410
RAndolph 6-2905

Čia yra nuolatinis darbas gabiai STENOGRAFEI bei bendro darbo įstaigos tarnautojai. Patyrusi, bet priimsime gabią pradedančią. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos. 3 dienas, 35 val. savaitėj. Gausūs priedai. Šaukite Mr. McCrann
CANAL 6-5900

Platinkite "Draugą"

HELP WANTED MALE

VYRAI
PATYRIMAS NEBŪTINAS
Pradėkite naujuosius metus tinkamai. Turėkite gerą darbą pas
ACME STEEL!
Dabar samdome sekantiems darbams:
• **STEEL SLITTING**
• **HOT ROLLING MILL**
• **WAREHOUSE**
• **COLD ROLLING MILL**
Geros ratos. Visi darbininkų priedai.
ACME STEEL
13500 Perry **Riverdale, Illinois**

Pastabos ir nuomonės

DAUGIAU RYŽTO

(P. J-šas, Grand Rapids, Mich.)

Iš lietuvių spaudoje užtinkamų sporto apžvalgų, kronikų, korespondencijų bei informacijų, susidaro vaizdas, kad lietuviškojo sporto organizaciniame darbe nėra „susižaidimo". „Susižaidimo" stoka vadovybėje, savaime klesti atskiruose klubuose bei atskirų šakų komandose. Tas pat pasakytina ir apie individualį sportininką. Šitokią padėtį, su mažomis išimtimis, šiandie turime JAV.

Kodėl taip yra? Kas darytina? Pilnai tikiu, kad šį klausimą ne vieną ar du kartus sprendė Vyr. FASK-tas, klubai bei mūsų patyrę sporto žinovai. Deja, nerastas kelias, kuris vestų mūsų sportą progresan.

„Iš praeities mūsų sūnūs te stiprybę semias". Vyr. FASK-tas ir pasiėmė buvusiųjų „Kūno Kultūros Rūmų" vaidmenį. Bet ar čia nėra klaida, kad tą darbą Vyr. FASK-tas vykdo, lyg tai būtų KKR atgaivinimas ir jo darbų tąsa? Visi žinome, kad KKR nebuvo Lietuvos sporto užuomazga. Jie atsirado tik tada, kai jaunimas buvo „įsižaidęs". Savaime per šasi mintis, kad Vyr. FASK-tas nesivadovautų KKR, bet jieškotų kelių, kuriais išugdytų galimai daugiau sportinių pajėgų. Yra per maža, kad suruošiama iš trijų ar keturių sporto klubų „olimpiada". Taip pat nieko nepadės ilgiausi, labai gerai parašyti (ko irgi stokoja) straipsniai su žavinčiais „laurų vainikais". Tuo jaunimą į aikštes nejvesi. Šiuo keliu eidamas Vyr. FASK-tas tikrai prieis prie to, kad liks „karvedžiais be savo armijos" kaip p. E. Šulaitis išsireiškė.

Vyr. FASK-tas turėtų vykdyti sporto klubų organizavimą per visas lietuviškas organizacijas k. ant: skautai, vyčiai, profesinės organizacijos, visokios draugijos, sąjungos ir t.t. Kreiptinas dėmesys į organizuojamą „Lietuvių Bendruomenę". Atrodo nebūtų sunku, paruošti atitinkamą aplinkraštį ir išsiuntinėti visų lietuviškų organizacijų centrams, kad pastarieji paragintų savo padaliniuose įkurti sporto skyrius, ratelius ar pan. Toks aplinkraštis, turėtų būti paruoštas kruopščiai ir su praktiškais patarimais. Svarbiausia yra, kiekvienoje kolonijoje paskirti tinkamą vadovą — organizatorių.

Taip vadovaudamasis Vyr. FASK-tas neliks „karvedžiais be savo armijos". Aišku, „armijos" dydis priklausys nuo to, kaip Vyr. FASK-tas mokės „susižaisti" su visomis lietuviškomis organizacijomis. Jei bus toks „susižaidimas", kaip mūsų politinių veiksnių tarpe — didelės „armijos" nelauktina. Jeigu Vyr. FASK-tas veiks politinių grupių pavyzdžiu, tai iš lietuviško sporto nieko gero neteks laukti. Liks, aišku, toki vienetai kaip lietuvių futbolo komanda New Yorke ir dar vienas kitas, na, aišku ir jų vadovais Vyr. FASK-tas. Bet, nemanau, jog Vyr. FASK-ts atsiras bent vienas narys, kuris jam patikėtas pareigas panaudos nesutarimų plėtojimuisi.

Mano linkėjimas Vyr. FASK-ui — daugiau ryžto!

Redakcijos prierašas. Čia talpinamas straipsnis yra vienas iš kelių mus pasiekusius skaitytojų pasisakymų dėl liet. sporto padėties šiame krašte. Kadangi liet. sportinis veikimas iki šios dienos vis dar negali įgauti reikiamą atspalvį, todėl manome, jog yra sveika skelbti tokias skaitytojų pastabas, kuriose pateikiami konkretūs pasiūlymai sportinės veiklos išugdymui realizuoti. Juk visi mes norime matyti ne keletą, bet kelioliką sporto klubų šiame krašte, o jų priekyje tokią sporto vadovybę, kuri nesitenkintų vien tik atsišaukimų ir pranešimų skelbimu spaudoje.

KONCERTAI AR TURGUS?

Taip jau įpratome, kad, ruošdami vaidinimus, baleto spektaklius ar koncertus, niekaip nebegalime išsiversti be turgaus. Neišvengia jo nei ansamblių pasirodymai, nei solistų rečitaliai, neišvengė jo nei "Margučio" ruoštasis koncertas. Ir taip beveik visi lietuviškieji spektakliai be išimties.

Žaibuojantieji fotografai

Skambutis. Antras. Trečias. Pamažu gesta šviesos ir kyla uždanga. Prasideda vaidinimas. Arba koncertas. Publika susikaupia ir savo mintimis bei širdimi persikelia scenon. Aktoriai, solistai pradeda įsijausti savo vaidmenin ir... staiga žybt iš vienos pusės, žybt iš kitos. Po kelių minučių — vėl iš pradžios. Ir taip per visą programą. Kaip turi jaustis aktorius, dedąs visus savo gabumus žiūrovui perkelti scenos pasaulin? Kaip jaučiasi žiūrovas, scenos meno mylėtojas?

Pripažinkime, kad fotografijos reikalingos įvykiui atžymėti, o taipgi spaudai patekti, tačiau ar to proceso, susitarus su aktoriais bei rengėjais, lygiai taip pat gerai negalima būtų atlikti prieš spektaklį arba po jo? Negi fotografai vieną kartą nesusipras ir publika turės iškabinti užrašą prie durų: "Fotografams įeiti draudžiama".

Mielieji kalbėtojai

Toliau — pabaigoje būtinai vaizdą ir nuotaiką turi sugadinti ne laiku ir ne vietoje išėję sveikintojai savo nepabaigiamomis kalbomis arba visokių premijų įteikėjai. Suprantama, kad reikalingi ir sveikinimai ir premijos, bet... Negi spektakliai ruošiami kalbėtojams pasireikšti? Argi nelabiau pritiktų tokias kalbas bei čekių įteikimus atidėti dažniausiai tokioms progoms ruošiamų vakarienių metui? Ir aktoriai bei laimėtojai būtų lygiai gerai pagerbti, ir netrukdytumėm programų.

Jeigu ir toliau nebosime nei publikos, nei scenos ir lietuviškuose spektakliuose vis dar kelsime turgus, greitai nebesinorės nei mums patiems juos lankyti, nei svečius, ypač svetimtaučius, kviestis. Būsimieji rengėjai turėtų irgi apie tą pagalvoti.

Br. Jam.

Chicagoje

Vasario 16 d. minėjimas

ALT Chicagos skyrius ruošiasi Vasario 16 šventei, kuri šiemet bus minima vasario 15 d. Ashland Auditorijoje. Pastarame tarybos susirinkime buvo išrinktos įvairios komisijos ir paskirstyti darbai. Spaudos komisijon įeina Siliūnas, E. Samienė, J. Talalas, V. Uznis; biznio komisijon — Uznis, Dėdinas, Linkuvienė ir V. Duoba. Meninę programos dalį suruošti palikta valdybai. Numatyta išleisti programinė knyga su atitinkamu šventės aprašymu. Knygai tvarkyti komisijoje yra: dr. Kisielius, St. Rauckinas, Blinstrubas ir Jurkštas.

Minint Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, yra pravedamas rašinėlių konkursas mokyklinio (nuo 12 — 16 metų) amžiaus jaunimui. Temos yra dvi: Amerikoje gimusiems lietuvių kilmės vaikams: "Kodėl aš noriu pamatyti mano protėvių tėvynę laisvąją Lietuvą". Gi lietuvių ateivių vaikams: "Kas man patinka Jungtinėse Amerikos Valstybėse". Konkurso komisijoje yra E. Mikužiūtė, Mašiotas, E. Samienė, Linkuvienė ir J. Talalas.

Rašinėliai konkursui turi būti prisiųsti iki sausio 20 d. adresu: Lithuanian Council of Chicago, 1739 S. Halsted St. Bus duodamos geros dovanos: už geriausią rašinėlį bus suteiktas rankinis laikrodėlis, antra premija — foto aparatas, trečioji — amžinoji plunksna. Dovanos bus įteiktos Vasario 16 minėjime.

Taryboje įvyko pasikeitimų: pasitraukus iš pareigų Budginui, pirmininku išrinktas dr. Steponas Biežis. **E. S.**

A. A.
JONAS BALIS

Gyveno 3222 S. Wallace St.

Mirė sausio 2 d., 1953 m., 7:20 val. vak., sulaukęs pusės amžiaus.

Gimęs Lietuvoje. Kilo iš Laižuvos vals., Purplių vienkaimo. Amerikoje išgyveno 45 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Magdalena (po tėvais Balytė), duktė Bernice ir jos vyras Juozapas Bekin, ankai Juozapas ir Judy; sesers dukterys Prudencija Kachunas ir Magdalena Krauchunas ir jų šeimos; brolienė Barbora Povicius ir jos vyras Stanislovas; brolio vaikas Domininkas Balis. Lietuvoje liko brolis ir dvi seserys ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė prie Tėvystės Mylėtojų Draugijos.

Knas pašarvotas Jurgio F. Rudmin koplyčioje, 3319 So. Lituanica Ave. Laidotuvės įvyks trečiad., sausio 7 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, žentas, anūkai, sesers dukterys, brolienė, brolio vaikas, brolis, seserys ir kiti giminės.

Laid. direkt. George F. Rudmin, tel. YArds 7-1138-39.

A. A.
ANGELINĖ BAITIS
(GAIDIMAVIČIŪTĖ)

Gyveno 4550 S. California Ave. Mirė sausio 1d., 1953, 1 val. p.p., sulaukus 34 m. amžiaus. Gimė Chicago, Ill.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Kazimieras, du sūnūs Kazimieras ir Kenneth, dvi dukterys Sandra ir Sharon, motina Ona Gaidimavičius, trys broliai Leo, Alphonse, brolienė Violet ir Antanas, brolienė Bernice, dvi seserys: Frances Metzl, švogeris Juozapas, Helen Roebeck, švogeris Jurgis ir jų šeimos, uošvienė Barbora Lietuvaitis, švogerka Bernice Lengvenas švogeris Petras, dėdė Jonas Schultz, jo duktė Barbora Shevokas, teta Julia Pakalnis, jos vyras Petras, švogeris Antanas Baitis su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyč., 3307 Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks antrad., sausio 6 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **vyras, sūnūs, dukterys, motina, broliai, seserys ir kiti giminės.**

Laidotuvių direktorius Antanas M. Phillips. Tel. YA 7-3401

GREETINGS AND BEST WISHES
St. Mary's Church
REV. BOZIK
Michigan City, Ind.

PATS GERIAUSIAS
LAIKAS DABAR
Nusipirkti GERĄ
vartotą automobilį

1951 BUICK Riviera, Dynaflow	$2345.00
1951 BUICK 4 door Dynaflow	$2245.00
1951 BUICK 4 door	$1995.00
1951 CHEVROLET 2 door	$1595.00
1951 FORD V-8 2 door	$1545.00
1950 BUICK 4 door Dynaflow	$1595.00
1949 BUICK 4 door Dynaflow	$1395.00
1949 BUICK 4 door	$1295.00
1949 PONTIAC "6" Club Coupe	$1145.00
1949 DODGE 4 door	$895.00
1948 BUICK 4 door	$1045.00
1948 BUICK 2 door	$995.00
1948 CHEVROLET Club Coupe	$795.00
1948 OLDSMOBILE 4 door, Hydra-Matic	$895.00
1948 NASH "600" Coupe	$595.00
1947 BUICK 2 door	$795.00
1947 BUICK 4 door	$645.00
1947 KAISER 4 door	$695.00
1947 PACKARD 4 door	$595.00
1946 BUICK 4 door	$625.00
1946 DE SOTO Club Coupe	$595.00
1946 MERCURY Club Coupe	$545.00

Turime taip pat didelį pasirinkimą naujų BUICK

MILDA BUICK SALES
907 West 35th Street
LAfayette 3-2022

"Pagarsėjo" Petrašiūnai

„Petrašiūnų J. Janonio vardo popieriaus fabriko produkcija pasidarė plačiai žinoma. Jo gaminamame popieriuje spausdinami V. I. Lenino ir J. V. Stalino veikalai, Didžioji Tarybinė Enciklopedija ir kiti labai svarbūs leidiniai". „Tiesa", spalio 3 d., 1952.

A. A.
PRANCIŠKA SIREVIČIENĖ
(PO TĖVAIS GINTAUSKAS)

Gyveno adresu 1336 South 50th Avenue, Cicero, Illinois.

Mirė saus. 3 d., 1953 m., 8:20 val. vak., sulaukus pusės amž. Gimus Lietuvoje. Kilo iš Mažeikių apskr., Akmenės parap. Pragalvojų kaimo.

Pasiliko dideliame nuliūdime 3 sūnūs — Ernest, marti Verne, Algerd, marti Anne, ir Richard, marti June; 3 dukterys — Anne Sukes, žentas Peter, Frances Cunningham, žentas Frank, ir Elizabeth Monaco, žentas Michael; 3 anūkai; 3 seserys — Julia Rozgus ir jos šeima, Mary Jerosh, jos vyras Paul, ir Vera Kasulis ir jos šeima; brolis Kazimieras ir jo žmona Constance ir jų šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė prie Visų Šventų Draugijos.

Kūnas pašarvotas Antano B. Petkaus koplyčioje, 1410 So. 50th Ave., Cicero, Illinois. Laidotuvės įvyks trečiad., sausio 7 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Antano parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnūs, marčios, dukterys, žentai, anūkai, seserys, brolis ir visi kiti giminės.

Laidotuvių direktorius Ant. B. Petkus, tel. TO 3-2109.

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL.
1410 S. 50th AVE. CICERO' ILL.
GRovehill 6-0142
MEmlock 4-2644
TOwnhall 3-2109

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741-2 ir BIshop 7-9481
4330-34 South California Avenue
Telefonas BIshop 7-9719
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

PIRKITE TIESIOG NUO
MR. NELSON
— savininko —
St. Casimir Monument Company
3914 West 111th Street
Vienas Blokas nuo Kapinių
Didžiausias Paminklams Pasirinkimas Mieste
Telef. CEdarcrest 3-6335

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

PLANINGAS TAUPYMAS VISUOMET MOKA GERUS DIVIDENDUS!
MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to $10,000 by F. S. L. I. C.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Valdyba ir Direktoriai tariame širdingą ačiū visiems mūsų taupytojams ir skolininkams už paramą ir kooperaciją 1952 metų bėgyje. Prašome ir toliau mus remti, patariant draugams pasidėti taupomus pinigus į CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION, kuri daugiau negu 28 metai saugiai ir teisingai teikia lietuviams teisingą ir naudingą finansinį patarnavimą.

CHICAGO SAVINGS yra Marquette Parke, vienoje gražiausių Chicagos lietuvių kolonijų. Šioje miesto dalyje ji yra viena smarkiausiai augančių taupymo bendrovių. Pas mus visų taupomi pinigai yra pilnai apdrausti iki $10,000 by agency of the United States Government. CHICAGO SAVINGS savo taupytojams visada išmoka aukštą dividendą.

Kviečiame atsilankyti ir pamatyti mūsų raštinę, išpuoštą Kalėdų eglutėmis. Mačiusieji tvirtina, jog tai yra viena puikiausiai išpuoštų taupymo bendrovių.

Pradedant šeštadieniu, gruodžio 20 dieną, veltui bus duodami Porky Pig bankučiai, saldainiai ir kitokios dovanos vaikams, atėjusiems su tėvais. Suaugusieji veltui gaus dovanų, jei atidarys naują sąskaitą.

Mūsų turto yra daugiau negu $10,300,000.00

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO Phone GRovehill 6-7575
JOHN PAKEL, President

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA Valandos: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 vakaro. Antradieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 p.p.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Reikale šaukite mus.

Mes turime koplyčias Roseland dalyse ir visose Chicagos ir tuojaus patarnaujam.

STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 West 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PUllman 5-1270

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

ALFREDAS VASAITIS-VANCE
1446 South 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

JULIUS LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

LEONARDAS A. EŽERSKIS
1646 WEST 46th STREET Tel. YArds 7-0781

× **Kun. dr. Juozas Zeliauskas,** salezietis, iš Italijos atvyko į JAV-bes ir čia išbus keletą mėnesių. Kun. Zeliauskas yra Lietuvių Salezičių Įstaigos direktorius. Ši įstaiga yra įsikūrusi apie 20 mylių nuo Torino. Ten pradėta lietuvių berniukų gimnazija, kurioje yra 15 berniukų ir kur dirba 5 kunigai saleziečiai ir 2 broliukai. Visa įstaiga yra grynai lietuviška. Ten pat veikia ir lietuviškoji spaustuvė, kur leidžiamas „Saleziečių Balsas" ir kur pradėtos leisti lietuviškos knygos. Chicagoje kun. dr. Zeliauskas apsistojo pas kun. Albavičių. Čia atvyko norėdamas arčiau pažinti tremties lietuvius JAV-se, patyrinėti galimybes salezietiškų oratorijų steigimo tarp JAV lietuvių, paplatinti spaudą. Kun. dr. Zeliauskas yra ir „Saleziečių Balso" redaktorius.

× **Maria Augštesniojoje mokykloje** Kalėdinė programa buvo vykusiai išpildyta. Programa buvo pradėta orkestrui grojant kalėdinių giesmių ir dainų melodijas. Vėliau choras, **ses. M. Bernardos** vadovaujamas, pagiedojo keletą giesmių. Tautinių šokių šokėjos pašoko Žiogelį ir Malūną. Pabaigai, prie gyvojo paveikslo suklaupusios, mokinės sugiedojo keletą lietuviškų kalėdinių giesmių.

× **Frank Woidat,** sūnus žinomo Bridgeporto verslininko Fr. Woidato, studijuoja politinius mokslus Notre Dame universitete. Švenčių proga Liberal Arts School dekanas, kur mokosi jaunasis Woidatas, atsiuntė tėvams laišką, kuriame sakoma, kad jų sūnus ypatingai gerai pasižymi moksle. Baigęs politinių mokslų studijas, šis gabus lietuvis mano studijuot teisę. Notre Dame universitete studijuoja ketvirtus, taigi — paskutinius metus.

× **Žiedų diena Maria Augštesniojoje mokykloje** tai tradicija be kurios neapsieina nė vienais metais. Tą dieną ketvirtametės gauna mokyklos žiedus, kurie joms primins mokyklą visą gyvenimą. Iškilmės buvo pradėtos šv. Mišiomis, kurias atnašavo mokyklos kapelionas kun. J. Malinauskas. Po šv. Mišių 123 ketvirtokės iškilmingai mokyklos koplyčioje gavo žiedus.

× **„Senųjų ir naujųjų ateivių kalbos skirtumai"** — šia tema LRD pirm. **Benys Babrauskas** kalbės per Margučio radiją šį antradienį 9 val. 20 min. vak. Paskaitėlės lietuvių kalbos reikalais rengiamos Lietuvių Kalbos Draugijos per Margučio radiją kiekvieno mėnesio pirmąjį antradienį.

× **Maryann Lileikis,** duktė Kazimiero Lileikio, šv. Kazimiero parap., Chicago Heights, komiteto nario ir Grand Knight Kolumbo Vyčių skyriaus, prieš kiek laiko netikėtai nusilaužusi koją, dabar gydosi namie ir sėkmingai sveiksta. Maryann yra šv. Kazimiero pradinės mokyklos sodaliečių pirmininkė.

× **Holy Family Villa,** koplyčioje, Orland Park, Ill., sausio 4 d. prasidėjo 40 valandų atlaidai, baigsis Trijų Karalių dienoje iškilmingais mišparais.

× **A. Giliai,** lietuviškojo restorano savininkai Bridgeporte, tikisi greitai sulaukti iš Korėjos savo sūnaus Povilo.

× **Pranas Cinkus** grįžo iš JAV kariuomenės į Gary, Ind.

IŠ ARTI IR TOLI

A. J. VALSTYBESE

— **Žymūs asmenys sveikino Lietuvą.** Kalėdų švenčių proga „Amerikos Balsas" perdavė į Lietuvą specialią programą. Be kalėdinių giesmių, linkėjimus Lietuvai pareiškė **vyskupas V. Brizgys** iš Chicagos, **Lietuvos ministeris Povilas Žadeikis** iš Washingtono, **Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. L. Šimutis** ir kiti. Visa eilė jaunimo ir kitų organizacijų kreipėsi į tėvynę ir linkėjo sulaukti laisvės ryto. „Kalėdų vilties eglutėje Lietuvai" dalyvavo mūsų dramos artistai.

— **Vincenta Kiela** buvo išrinkta Aušros Vartų parapijos, Worcester, Mass., Woman's Social Club pirmininke, Adelė Repšys vicepirmininke, Amelia Kosky iždininke, Marija A. Laužonis, finansų sekretore, Agota Kasper maršalka, Ona Žedalis ir Marija W. Polaski auditorėmis, Elzbieta R. Krounialis korespondente.

— **M. Samaitienė naujose pareigose.** Margarita Samaitienė, daugiau ketverius metus dirbusi NCWC ir ilgoką laiką tvarkiusi pagal DP bilių iš Europos atvykstančių lietuvių reikalus šioje organizacijoje, DP programai pasibaigus, neseniai perėjo dirbti į Valstybės Departamento administracijos skyrių New Yorke.

—**Shenandoah, Pa.,** 1952 m. gruodžio mėnesį mirė šie lietuviai: Tessie Skarbus, Barney Schlack, Mike Shucavage, Simonas Matakonis, Wm. Staconis, Jonas Kavalesky, Julija Gouba, Jonas Tarutis, Adomas Žemaitis, Jonas Zdanauskas, Jurgis Skaudisa ir Kavaliauskių kūdikis.

— **Geras reiškinys.** Apreiškimo parapijos mokyklos lituanistikos grupėje po įvykusių prieš Kalėdas pirmojo periodo egzaminų — mokinių padaugėjo. Įstojo tie, kurie nuo moksl o metų pradžios dėl įvairių rimtų priežasčių buvo nespėję persikelti.

PRANCŪZIJOJ

—**Jurgis Savickis,** kaip praneša mums iš Prancūzijos, mirė širdies liga. Nicos laikraštis „Matin" praneša, kad laidotuvių religinės apeigos buvo atliktos kun. Biancheri, parapijos bažnyčioje. Lietuvius atstovavo ambasados attache Liutkus. Kapinėse velionio karstas buvo apdengtas Lietuvos vėliava.

INDIJOJ

— **J. Svirnelis,** lietuvis misionierius Indijoje, atsiuntė „Draugui" pluoštą fotografijų, kur matyti, kaip nuo drebėjimo suskilusi žemė, kaikurie pastatai. Assamo kraštas, kuriame jis dirba, labai neturtingas, žmonės sunku aprūpinti ryžiais, tai atstatymo darbai vyksta lėtai dėl lėšų stokos. Misijos namai suplaišiojo, o vidurinės mokyklos pastatas visai sukniubo. Tai misijai būtinai reikalinga bažnyčia ir mūsų lietuvis misionierius ėmėsi jos statybą organizuoti. Jau baigti pamatai ir tuojau pradės augti sienų mūrai. Bažnytėlė bus 80 pėdų ilgio ir 30 pėdų pločio. Kainuos apie 10 tūkstančių dolerių. Atjaudami misionieriaus pastangas daugelis iš Amerikos jam talkina. Misionierius vis nori palaikyti ryšį su lietuviais, tai yra nuolatinis „Draugo" skaitytojas. Jo adresas: Rev. J. Svirnelis, Catholic Mission, N. Lakhimpur, Assam, India.

Naujosios Anglijos žinios

So. Boston, Mass.

Federacijos suvažiavimas

ALRKF Naujosios Anglijos apskrities suvažiavimas įvyko S. Bostone gruodžio 7 d., dalyvaujant atstovams iš Bostono, Norwood, Lowell, Lawrence, Cambridge ir Providence.

Suvažiavimą atidarė ir jam pirmininkavo apskr. vald. pirm. Vincas Kudirka ,kuris apibūdino ir praėjusių metų apskrities valdybos darbus.

Suvažiavimas išklausė St. Lūšio paskaitą: "Kodėl komunizmas plinta katalikiškuose kraštuose", kurioj nušvietė komunistinės idėjos jėgos plitimo priežastis ir nurodė, kas darytina, norint komunizmui užkirsti kelią.

Suvažiavimas, svarstydamas ateinančių metų darbo planą, ypač pabrėžė reikalą rūpestingai globoti jaunimą, rengiant vasaros stovyklas, vietoj sudarant katalikiškam jaunimui geresnes veiklos sąlygas, kur jis galėtų auklėtis katalikiškoj, lietuviškoj ir jaunatviškoj dvasioj. Katalikiškas jaunimas privalo turėti būstines, kur ne tik galėtų daryti savo susirinkimus, bet ir tauriai pasilinksminti.

Suvažiavimas gyvai pritarė J. Beinorio iškeltam sumanymui vasaros metu suruošti vaikučių dieną su pamaldomis, dainomis ir kitokia programa. Tam surengti išrinktas komitetas iš J. Beinorio, kun. V. Martinkaus, kun. Paulausko ir dr. Kaladės.

Suvažiavimas taipgi pageidavo, kad Naujosios Anglijos Lietuvos Vyčiai savo rengiamą Marianapoly išvažiavimą padarytų su platesne kultūrine programa ir tai padarytų visos N. Anglijos lietuvių jaunimo diena.

Federacijos apskrities dvasios vadas yra kun. kleb. J. Vaitiekūnas, o valdybą sudaro: pirm. Vincas Kudirka, vicepirm. A. Zaveckas, sekr. J. Beinoris, ižd. J. Verseckas.

Worcester, Mass.

Pagerbtas kun. A. Petraitis

Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. A. Petraitis šiandien yra tylus ir daugiau užsidaręs, bet praeityje yra buvęs žymus lietuvių organizatorius ir veikėjas. Toji lietuviško patriotizmo dvasia ir šiandien jo kiekvienoje kalboje, kiekviename pamoksle ir net paprastame pasikalbėjime trykšte trykšta iš jo nuoširdaus sielojimosi pavergta tėvyne Lietuva ir JAV lietuvių reikalais. Bažnyčioje visos pamaldos vyksta lietuvių k., išskyrus anglišką Evangeliją. Bene vienintelėje parapijos mokykloje buvo išlikęs lituanistinių dalykų dėstymas.

Šiais mokslo metais parapijos mokyklos vedėja buvo pakviesta sesuo Perpetua, studijavusi lituanistiką 1936 — 1938 m. Vytauto Didžiojo Universitete. Naujosios vedėjos dėka sustiprintas lietuviškų dalykų dėstymas ir tremtinių vaikams įvestos specialios lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos ir gegorafijos bei lietuviškų dainų pamokos. Tremtiniai tėvai, reikšdami padėką, lietuvybės puoselėto jams parengė kuklias dovanėles. Mokyklos mokinių surengto vakaro proga tremtinių vardu Židžiūnienė, asistuojama mažos mokinės J. Garsytės, įteikė dovanas: kun. A. Petraičiui St. Kleino paruoštą lietuviškų juostų ornamentais papuoštame odiniame viršelyje adresą, o seseriai Perpetuai liaudies meno išdirbinio kryžių ir juostų takelį.

Kun. A. Petraitis šiemet švenčia 37 kunigystės metus. Ta proga tenka jam palinkėti dar il gus metus su ta pačia energija ir ryžtumu veikti Kristaus vynuogyne ir kovoti už lietuviškus reikalus.

Tradicinis mokyklos vakaras

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet, prieš pat Kalėdas sekmadienį šv. Kazimiero parapijos mokykla, vedama seserų kazimieriečių, surengė mokinių vakarą. Mokiniai suvaidino dviejų paveikslų vaizdelį "Kalėdų Senelio burtai". Į vaizdelio parengimą įdėta daug darbo ir sielos. Į programą įtraukti beveik visi mokyklos mokiniai. Mokiniai šoka įvairius šokius: snaigių, čiuožėjų, laumių, šustą ir kt. Mokiniai padainavo lietuviškų dainų ir pagiedojo kalėdinių giesmių. Viskas lietuvių kalba. Parapijos salė buvo prisirinkusi pilna žiūrovų. Gal būtų geriau, kad į programą būtų įtrauktos lietuviškos dainos ir giesmės su lietuviškomis melodijomis ,nogu verstos iš anglų kalbos.

Dr. Nemicko paskaita

ALTS iniciatyva buvo pakvies tas Dr. Nemickas į Worcesterį. Jis skaitė paskaitą apie pavergtų lietuvių gyvenimo sąlygas už geležinės uždangos ir Lietuvos išlaisvinimo organus. Gaila, kad klausytojų buvo nedaug. Prelegentas savo paskaitai buvo pasirinkęs daugiau mokslinį stilių, tad daugelis, kaip paaiškėjo iš paklausimų kaikurių paskaitos vietų reikiamai nesuprato. **Vrž.**

Gardner, Mass.

Pagerbutvės

Gardnerio lietuviai neseniai pagerbė kun. Joną Baaną. Šv. Širdies salė buvo pilna žomnių.

Programą vedė Charles Genaitis, kurio iniciatyva tas parengimas buvo suruoštas. Richard ir Lillian Genaitis paskambino pianu keletą kūrinių. Solistė Aldona Butkus įspūdingai padainavo lietuvišką dainą. Shelia Ledger paskambino kelias dainas pianu ir saksofonu Msgr. Martin J. Tracy, parapijos klebonas, pasveikino visus susirinkusius ir ragino lietuvius toliau dirbti Bažnyčios gerovei ir nepamiršti savo tėvų kalbos ir papročių, kuriuos atsivežė iš Lietuvos.

Kun. Albinas Jankauskas, šv. Martyno parapijos vikaras, Otter River, pasveikino visus ir pakalbėjo lietuviškais klausimais.

Kun. J. Bąkanas padėkojo už parengimą ir ragino visados būti tikrais lietuviais ir katalikais.

Po programos buvo vaišės. Parengimo komisiją sudarė: Charles ir B. Genaičiai, Antanas Krasauskas, William Višniauskas, A. Nautis, A. Juška ir P. Aukštikalnis. Prie stalo dirbo: P. Aukštikalnis, J. Radeckas, Ona Jasinskas, Suzana Thonmpson, Ona Nakutis, Marijona Rodsky, Aldona Butkus, Jennie Genis, Eelena Lashua ir Barbora Milosh.

Parengimas buvo įspūdingas.
W. V.

— Turime pranešimų, kad: Milwaukee, Wisconsin, Balfui pasiuntė 710 sv. rūbų.

— New Haven, Conn., Balfui surinko ir pasiuntė 1,100 sv. rūbų.

Skelbkitės "Drauge"

GAL NUŽUDYTA?

Frances Meister, 35 metų, Baltimore, Md., dingo 1952 m. gruodžio 20 d. Jos šeima ir bičiuliai bijo, kad ji gali būti kieno tai nužudyta. (INS)

Paterson, N. J.

Aukos vargstantiems Europoje

Balfo 86 skyr., vykdydamas 1952 m. rūbų ir piniginę rinkliavą, išsiuntinėjo 430 laiškų, prašydamas aukų vargstantiems lietuviams Europoje. Pinigais atsiliepė tik 75 asmenys ir aukojo: Walter Saurs — $25, kun. kleb. Kinta — 15, A. Bražinskas, F. Saranka, J. Mernick, J. Occhipinti, St. ir E. Auguliai, Čižiūnai, V. Baltusis, Petronė Osip po $10. Po $5 aukojo: J. Serapinas, A. Stepenosky, J. Kinevich, M. Kuchar, J. Kaunas, A. ir E. Pristernik, J. Spranaitis, E. Kinder, Skubų šeima, Mikniai, W. A. Malin, M. Papečkienė, V. Augulis, M. Ragauskai, Masionis, Išauskas, A. Rugys, Wrighley Park Tavern, Br. Kasperavičiai, St. G. Pavlak, Toleikis, Arnastauskas, kun. V. Demikis, Butkus, Adomaitis, Mr. ir Mrs. Vito Taforo, Jacobs Drug Store, dr. H. Silverstein, A. Eitmanas ir A. Gelažela. Pr. Vilimas aukojo $4. Rubuževičius, Senuliai, J. Rugys, Litvaitis, Gilienė, Jasiukevičius, Obelevičius ir Juraška aukojo po $3. Kiti aukojo po $2 ir $1. Viso suaukota $340.

Laiškų bei vokų spausdinimui ir pašto ženklams išleista $36, Balfo Cetrui išsiųsta $303.50. Rūbų surinkta 1267 svarai, iš kurių 1015 sv. savo priemonėmis į Balfo Centrą pristatė Stanaičiai, o 252 sv. Kasperavičius.

Visiems, kurie kokiu nors būdu prisidėjo prie rūbų ir piniginio vajaus, tariame ačių.

Vajaus Komitetas

Melrose Park, Ill

Mūsų kolonijoje 1952 m. Balfo vajus buvo pravestas spalio ir lapkričio mėn. Laike šių mėnesių buvo renkama pinigai, rūbai ir avalynė Vokietijoje likusių lietuvių sušelpimui. Rūbų ir avalynės buvo surinkta daugiau 700 svarų. Pinigais aukojo:

Po $10 aukojo: Šv. Onos Dja, Pijus Pažėrūnas, dr. S. Geštautas, Petras Gudžius.

Po $5 aukojo: A. Kraučenka, K. Utara, A. Jaras, P. Kavaliauskas, R. Saponka, Pr. Kavaliauskas, V. Puodžiūnas, Jaunutis Dagys, J. Gritėnas, H. O. Raštikiai.

V. Utara paaukojo $4.

Po $3 aukojo: K. Katiliai, SLA 125 kuopa, V. O. Šuopiai, E. V. Linartai, J. Utara, V. Andrijauskas.

Kiti aukojo po$, $1 ir mažiau.

Viso surinkta $147.50, kurie pasiųsti Balfo Centrui.

Visiems aukotojams nuoširdi padėka. Ypatingą padėką reiškiame prekybininkui A. Andriui už patalpą rūbams ir avalynei, supakavimui medžiagą ir taipgi už patalpą susirinkimams kiekvieną mėnesį; Pabyjanskui už padėjimą surinkti rūbų ir avalynės; K. Paugiui už nuvežimą rūbų į stotį; Markauskienei už talkininkavimą piniginių aukų rinkime ir visiems kitiems, prisidėjusiems prie šio vajaus pravedimo.

Taipgi nuoširdi padėka "Margučiui", S. Barcus ir P. Šaltimierui už garsinimą per radiją.

Balfo skyriaus valdyba

CHICAGOS ŽINIOS

Melagių gaudymo mašina

Chicagos spauda praneša, kad čia per 1952 m. net 609 bylose buvo panaudota melagių gaudymo mašina — „lie detector". Iš viso naudojant tą mašiną apklausta 835 žmonės.

Policijos laboratorijoje, kur tiriami dalykai, turį ryšio su nusikaltimais, buvo ištirta 3,364 ginklai, padaryta 299 mikroskopinės analizės, 1,057 narkotikų analizės, išegzaminuoti 505 dokumentai, turį ryšio su nusikaltimais. Laboratorija turi du vežiojamu padaliniu, kurie tirdami apiplėšimus, žmogžudystes ir kitus nusikaltimus, buvo padarę 4,092 išvykas.

Savarankiški verslininkai

Daugelis asmenų, priklausančių vadinamai „self-employed" — savarankiškų verslininkų grupei, jau sausio 15 d. pildys savo pajamų mokesčių blankus, nes tą dieną jie turi pareikšti savo numatomas 1953 m. pajamas. Valstybės įstaigos prašo vengti klaidų. Dažniausiai pasitaikančios klaidos: užmirštama pažymėti savo socialinio draudimo numerį, kartais darbo kortelės numeris pažymimas vieton socialinio draudimo numerio, kartais neaiškiai nusakoma savo darbo rūšis. Primenama, kad verslo išlaidos, nuo kurių nereikia mokėti mokesčių, turi būti sužymėtos atskirame lape.

Drabužių prekyboje

Chicagoje yra 26 fabrikai, kurie gamina viršutinius, užnamų dėvimus drabužius. Jie per metus daro apyvartos už $6½ miliono. Chicaga drabužiais aprūpina apie 7 milionus žmonių. Chicagoje yra apie 400 krautuvių, kurios pardavinėja kailinius. Prie jų yra ir siuvyklos, kurios taiso, pakeičia madas brangiųjų kailinių.

Ketvirtis miliono kat. mokyklose

Chicagos katalikų mokyklose lankytojų skaičius pasiekė patį augščiausį punktą: dabar čia yra 252,226 auklėtiniai. Šiemet moksleivių skaičius paaugo 7,-547. Chicagoje katalikai turi 384 pradžios mokyklas, 88 augštesnes ir šešias kolegijas-universitetus.

Areštavo 7,436

Chicagoje per 1952 metus buvo areštuota 7,436 žmonės, kurie pardavinėjo, laikė ar naudojo narkotikus. Per metus specialus narkotikų teismas turėjo 13,417 bylų, iš jų 7,647 buvo naujos. Bausmės buvo tokios: 501 gavo kalėjimo mažiau kaip metus, 506 gavo metus kalėjimo, sunkesnės bausmės buvo skirtos 20-čiai, o 768 turėjo sumokėti pabaudas.

Chicagos opera

Chicagoje yra susiorganizavusi operos bendrovė, pasivadinusi „The American Opera Co". Sausio 11 d. ji stato Faustą, o vasario 1 d. „Lucia ir Lemmermoor" (itališkai). Abudu pastatymai bus St. Alphonsus Athenaeumo Teatre (Soutporto gatvėj), ties Lincolno ir Wellingtono gatvėmis, 1400 West ir 3000 North); pradžia 8 val. 15 min. vakare.

Svečiai mūsų mieste

Per 1952 metus Chicagą aplankė apie 12,300,000 asmenų iš kitų vietų. Iš jų apie 4,500,-000 buvo turistai ir apie 1,000,-000 buvo delegatai į įvairius suvažiavimus. Visų jų apsilankymas pagyvino Chicagos miesto prekybą.

Gamtamokslio dėstytojų konferencija

Chicagos Katalikų Gamtamokslio Mokytojų Sąjunga savo konferenciją šaukia sausio 10 d. Our Lady akademijos patalpose, 1309 W. 95 Str.

Chicagos bankai

Šio miesto bankai 1952 m. turėjo didesnę apyvartą ir pelną, kaip anksčiau. Daugiausiai depozitų gavo First National Bank of Chicago: $2,607,302,-000. Continental bankas vien pelno turėjo $16,023,587.

LIETUVIŲ TEATRAS

Bilietai į L. Teatro parengimus jau gaunami

Į Kazio Binkio kūrybos vakarą, sausio 10 d. (šeštadienį) ir į "Naujųjų žmonių" spektaklį, sausio 11 d. (sekmadienį) bilietai ir pakvietimai jau gaunami žemiau nurodytose vietose. K. Binkio kūrybos vakarui įėjimas su kvietimais, laisvai aukojant prie įėjimo vakaro rengimo išlaidoms padengti. "Naujųjų žmonių" spektakliui biletų kaina po $1.50 visoms vietoms.

Kvietimai gaunami šiose vietose:

Bridgeporte: J. Karvelio prekyboje, 3249 So. Halsted St., Tel. Da. 6-1136; J. Kelečiaus iškabų dirbtuvėje, 3352 S. Halsted St. Tel. CL. 4-6964 ir M. Zablocko knygyne, 3322 S. Halsted St., Tel. CL. 4-7160.

Brighton Parke: Penčylų maisto krautuvėje, 4501 S. Talman Ave., Tel. VI. 7-2758 ir "Rūta" Food Market, 4600 S. Fairfield Ave., Tel. LA. 3-3698.

Marquette Parke: "Margučio" raštinėje, 6755 S. Western Ave., Tel. GR. 6-2242.

Cicero: Pareigių maisto krautuvėje "Dana", 1439 So. 49th Ave.,

Laikraščių redakcijose: "Naujienose", 1739 S. Halsted St., Tel. CA. 6-4380; "Drauge", 2334 S. Oakley Ave., Tel. VI. 7-6640 ir "Sandaroje", 840 W. 33rd St., Tel. YA. 7-4789.

Teatro ekskursija į Kanadą

Norintieji kartu su Lietuvių Teatru vykti sausio mėn. 17 d. "Naujų žmonių" spetakliui į Toronto, Ont., Canada, prašomi registruotis pas akt. J. Kelečių, 3352 S. Halsted St., Tel. CLiffside 4-6964.

Ekskursantai turės išvykti kartu su aktoriais sausio mėn. 16 d. 8 val. vakaro iš Chicagos Dearborn stoties, o grįžti galima bus ir paskirai. Kelionė ten ir atgal bus papiginta, tačiau tai priklausys nuo ekskursijos dalyvių skaičiaus.

Eskursijos registracijos terminas sausio mėn. 10 d., 10 valandą vakaro.

Skelbtis "DRAUGE" apsimoka, nes jis yra plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, o skelbimų kaina yra prieinama visiems.